

**R. P. Fr. Ioannis Poncii, Corcagia-Hiberni, Ordinis Ff.
Minorvm, Sacræ Theologiæ Lectoris Ivbilati, Olim in
Collegio Romano S. Isidori Primarij Professoris;
Philosophiæ Ad Mentem Scoti Cvrsvs Integer**

Poncius, Joannes

Lugduni, 1659

Disptatio XV. De Loco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95688](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-95688)

fectionis in illa sententia, quæ est satis communis inter aduersarios, contra quos ad hominem valet hæc solutio.

Respondeo posset secundo concedendo sequelam; nam si infinitæ species inæqualis perfectionis essent possibiles, non daretur status in perfectione essentiali: enim homo excederet infinitas species inæqualis perfectionis, esset infinitæ perfectionis, sicut linea excedens infinitas lineas esset infinitæ extensionis. Nec refert quod excessus ille quem haberet homo supra infinitas species non ita fiat ut cuilibet speciei correpsonderet in homine particularis gradus, sed ita ut unico indivisibili gradu excederet omnes. Hoc inquam non refert, quia si sequeretur infinitas in homine, ex eo quod haberet infinitos gradus perfectionis, multo magis sequeretur infinitas in ipso ex eo, quod includerer unicam gradum equivalentem illis infinitis.

Sed contra hanc responsionem facit, quod quemadmodum licet linea finita excedat lineas infinitas syncategoreticas, quas includit; quandoquidem sit infinita syncategoretica; inde tamen non sequitur quod sit infinita simpliciter: eodem modo, quamvis homo excederet alias perfectiones syncategoreticas infinitas, non debet esse simpliciter infinitus.

Itaque melius respondetur distinguendo sequelam; infinitas species categoreticæ, cōcedo sequelam; nec hoc est inconveniens, sed necessarium; quia alias illa creatura esset illimitata ac infinita perfectionis simpliciter: infinitas species syncategoreticas, nego sequelam; nec hoc etiam est inconveniens, quia non sequeretur quod illa species esset illimitata, aut infinita, simpliciter.

34. *Obiectio quarto*: in numeris potest in infinitum iri, nec nullus assignabilis est finitus numerus, cui non possit addi unitas, qua redederetur maior, ut docet Aug. 1. 2. cinit. c. 18. & ex se patet: sed quilibet unitas variat speciem numeri: ergo non est dabilis status in speciebus numeri, quin alia & alia in infinitum perfectior possit dari.

Confirmatur: quia in actibus reflexis potest dari processus in infinitum, qui tamen actus reflexi sunt distinctæ species; ergo non datur status in speciebus.

Confirmatur secundo: quoniam si sequeretur infinita perfectio in aliqua specie ex eo, quod excederet infinitas species inæqualis perfectionis, sequeretur, quod visio beatifica esset infinita perfectionis, quia excederet visionem, qua videretur Angelus, & infinitas visiones reflexas, quæ haberi possent de visione illa Angelii.

Respondeo ad hoc, quod est præcipuum aduersæ sententiae fundamentum. In omnibus illis speciebus, quarum quilibet ex natura sua intrinseca dicit ordinem ad aliam speciem vltiorem, ita ut repugnet assignari unam, supra quam alia addi non debet necessario, dari processum in infinitum, & infinitatem syncategoreticam tantum. Tales autem sunt species numerorum, & actus reflexi, ac similia, quæ proportionem habent cum partibus infinitis syncategoreticas, quæ includuntur in continuo; & propterea sicut in continuo, licet possit assignari pars includens infinitas partes syncategoreticas, illa tamen pars non est infinita categoreticæ, sed syncategoretica, quia non potest assignari ultima pars etiam de potentia absoluta: ita etiam in huiusmodi speciebus multiplicabilibus in infinitum, licet esset assignabilis aliqua, quia excederet infinitas alias, quia tamen illa non sunt infinitæ, nisi syncategoreticæ ex eo, quod non potest assignari illa ex illis supra quam alia in infinitum non possint superaddi, non debet dici illa species esse simpliciter infinita; sed secundum quid tantummodo & syncategoreticæ. Vnde in forma distinguo consequens obiectio & confirmationis: non datus status in speciebus illis que ex natura sua exigunt vltiores species, concedo consequentiam: quæ non exigunt, nego.

Ad secundam confirmationem respondeo distinguendo sequelam: sequeretur, quod visio beatifica esset infinita perfectionis secundum quid & syncategoreticæ, concedo: simpliciter & categoreticæ, nego sequelam.

Fateor tamen sincere, hanc obiectioem reddere mihi oppositam sententiam valde probabilem, & in rebus his concernentibus infinitatem, nullam partem esse, quæ non habeat magnam difficultatem.

Quæres, an sicut potest dari in creaturis aliqua perfectissima, quæ excedi nequeat in perfectione essentiali, ita etiam possit dari aliqua imperfectissima, quæ imperfectior dari nequeat.

Respondeo mihi videri quod sic, quod etiam docet Arriaga supra. Fundamentum potissimum est, quod non impliceat talis species, & quod quemadmodum dari potest status in perfectione summa, ita etiam possit in minima, à paritate rationis. Sed aduentendum tamen, quod quemadmodum sunt aliquæ species, in quibus potest procedi ad maiorem perfectionem in infinitum, v. g. species numeri; ita etiam esse aliquæ species, in quibus possit procedi ad minorem & minorem in infinitum: ut sunt species visionum reflexarum, quarum prima habeat obiectum perfectius seipsa, quia eadem prorsus est ratio.

Potest hic agi de infinite intensionis, an scilicet possit dari qualitas infinite intensa: sed de ea agemus in libris de generatione & corruptione.

LIBER IV.

PHYSICORVM.

OVandoquidem mobilitas localis, secundum quam moueri possit res à loco in locum, sit una ex proprietatibus corporis physici, ut melius intelligatur natura talis mobilitatis & motus localis correspondens ipsi, agit hic de Loco Philophorus, & hac occasione agit pariter de Vacuo. Deinde quia omnis motus aut fit in tempore aut in instanti, agit praecēa de Tempore.

DISPUTATIO XV.

De Loco.

Non agimus hic de loco, prout capitulū metaphorice pro subiecto, in quo inharet forma, quo sensu materia solet vocari locus formarum, & mens locus specierum intelligibilium; nec etiam de loco artificiali, qualis est vas respectu liquoris in eo repositi, & sedes seu cathedra vocatur locus hominis in ea sedentis: sed de loco proprio dicto, qui necessario requiritur ad motum localem tanquam terminus à quo & ad quem eius, quem locum dari tanta experientia constat, quanta constat ipsum motus.

QVÆSTIO I.

Quid sit Locus?

Prima sententia circa hanc quæstionem est, locum varians esse spatiū imaginariū repletū corpore locato, tenet. quod spatiū intercedit inter latera corporis continentis, & est tantæ extensionis quantæ est ipsum corpus locatum. Hanc plures ex recentioribus tenent, speciatim Aver. sa q. 27. a. 1. Amicus tract. 20. q. 3. Et si opponatur ipsis Aristoteles, qui antiquos Philosophos hanc sententiam tenentes acriter impugnauit, responderet ipsum non locutum de spatio imaginario hoc, sed de spatio vero & reali iuxta sequentem opinionem.

Secunda sententia est locum esse corpus reale trinæ dimensionis, in quo penetrative recipitur corpus locatum, quod corpus vocatur spatiū reale ad distinctionem spatiū imaginarij. Hæc pluribus antiquis Philosophis adscribitur, & ita placuit Alacio, ut in eam fateatur se iterum, nisi autoritate Philosophi & D. Thomæ moueretur.

Tertia sententia est ipsum ubi esse locum: hanc referunt Complutenses, sed nullum pro ea citant auctorem.

Quarta sententia est, locum esse ultimam superficiem corporis ambientis locatum. Hæc est communior Scotistarum & Thomistarum cum Philosopho hi c.

CON

CONCLVSI O I.

Nec spatiū imaginariū nec spatiū reale , nec ubi nec aliquid intrinsecum locato est locus proprius dicitur. Hæc est iuxta quartā sententiam contraries primas. Probatur prima pars : quia spatiū imaginariū est quid fictū, nullo modo existens à parte rei , nec potens existere ; ergo locus realis & physicus, de quo loquimur, non potest consistere in illo. Probatur antecedens : quia non est substantia aliqua realis, nec accidens , nec negatio aut priuacio aliqua realis; alias non esset imaginariū.

Confirmatur: quia si esset substantia aliqua, deberet esse creata jà Deo , & sic conueniret hæc sententia cum secundari esset accidens , deberet habere aliquod subiectum, quale nequit assignari : si esset negatio, idem esset rem esse in loco, ac esse in negatione, quod est absurdum. Deinde, si spatiū imaginariū est negatio, non alia negatio quam corporis : sed illa negatio corporis tollitur posito ipso corpore : ergo quando ponetur res in loco , tolleretur locus, quod est absurdum.

Rursus, si dicatur illud spatiū esse capacitatem ad recipienda corpora , quæro quid sit illa capacitas; an positum quid , an negatum: si positum, ergo vel substantia , vel accidens reale , quod non asservat aduersarij: si negatum, ergo ut ante dixi, idem esset corpus esse in loco, ac in negatione, quod videretur absurdum.

3 Probatur secunda pars: quia spatiū reale debet esse substantia trinæ dimensionis: sed absurdum est dari tali substantiæ, in qua penetratiæ daretur corpora qua locantur: ergo non debet asservari quod locus sit tale spatiū. Probatur minor: tū quia nihil est iudicium talis substantiæ, ex quo colligeretur dari nihil autem debet dici dari absq; aliquo indicio, ex quo colligatur dari: tū quia vel esset substantia corporæ , vel specialis; non corporæ , quia alijs duo corpora penetrarent se naturaliter, non spiritualiter, quia locus proportionatus corporibus non debet esse spiritualis; tū quia illa ipsa substantia exensa trinæ dimensionis deberet esse in loco alio non minus , quam substantia corporæ que in loco ponuntur; quæro ergo de illo alio loco: an sit alia substantia? si sic , dabitur processus in infinitum: si non, ergo quemadmodum itius substantia locus non debet dici alia substantia , quam penetraret, sed aliquid aliud: ita etiam neque substantiarum corporearum locus debet dici alia substantia quam penetraret: quæ ratio mihi conuinicit hanc partem conclusionis, sicut & prima ratio.

Probatur tertia pars conclusoris: quia ubi est illud, per quod ponitur res in loco: ergo non est ipsum locus.

Probatur quarta pars: quia nihil intrinsecum potest ex cogitari, quod sit locus, nisi materia vel forma, vel quantitas, vel aliqua qualitas, vel presentia localis, quae est ipsam ubi intrinsecum: sed neutrum ex his est locus corporis; non presentia aut ubi, ut paulo ante ostensum est, non materia nec forma , aut qualitas aut quantitas, tunc quia haec comitari solent corpus: locus autem deseritur ab ipso , quando mouetur; tunc quia ipsam materia & forma, & quantitas & qualitas sunt in loco , & de loco in quo sunt, hic æque queritur de loco ipsius corporis; tunc denique , quia nemo dicit corpus esse in sua materia aut quantitate aut qualitate, tanquam in loco.

5 Obijcies primo , maius spatiū occupatur à corpore magno quam parvo , & à totomundo quam à parte mundi: ergo datur spatiū vel reale vel imaginariū , in quo sit corpus magnum distinctum à spatiū, in quo sit corpus parvum , & in quo sit totus mundus secundum se totum: sed illud spatiū non est corpus aliquod ambieb; nullum enim est corpus ambiens totum mundum; & quodcumque corpus ambiens aliud corpus posset destrui reliquo illo corpore adhuc occupante tantum spatiū, quantum ante occupauit: ergo aliquod aliud spatiū: sed nullum assignari potest præter spatiū , quod asservitur à prima aut secunda sententia, & quod negatur in conclusione: ergo conclusio est falsa.

Respondeo nullum spatiū occupari ab ullo corpore, nisi superficiem corporis ambientis , quæ si haberet partes suas magis distantes quam partes alterius speciei ambientis aliud corpus , dicitur esse maius , quam spatiū

occupatum à corpore circumscripso per aliam superficiem , cuius partes minus à se inuicem distant. Quod si nulla superficies ambiat corpus , sicut nulla ambit totum mundum , includendo in mundo cælos omnes , profecto corpus illud non debet dici occupare ullum spatiū nec magnum nec parvum; sed solum potest dici , si partes ipsius inter se inuicem distant, quam distant inter se partes alterius corporis , quod possit occupare malus spatiū, quam alterum corpus. Vnde in forma.

Respondeo distinguendo antecedens: si utrumque occupet spatiū sibi proportionatum, concedo; si non occupet, nego antecedens; distinguo consequens similiter pro prima parte, negando vero ipsum pro secunda parte, nempe quod derur spatiū maius occupatum à toto mundo quam à parte mundi: & per hoc patet ad reliquam partem.

6 Obijcies secundo : omnia incompossibilia habent incompossibilitatem respectu aliquius tertij duo corpora quanta habent incompossibilitatem localem: ergo respectu aliquius tertij: non respectu superficie ambientis, quia ea ablata adhuc maneret incompossibilitas eorum nec aliud tertium assignari potest præter spatiū: ergo spatiū illud est locus.

Reponderetur negando subsumptum pro prima parte: habent enim incompossibilitatem respectu superficie sic ut non possint naturaliter sub eadem superficie contineri bin. gl. nec referri ad hoc quod superficies existat aut non existat; sufficit enim , quod due quantitates non possint naturaliter in se inuicem sic applicari , ut eadem superficies utriusque correspondere possit, si ponentur iub superfcie aliqua.

CONCLVSI O II.

Locus est ultima superficies corporis continentis immobilitatis. Hæc est iuxta quartam sententiam cum Philosopho hic. Probatur: cum quia nihil aliud potest conuenientius assignari , quod locus: tunc quia reuerso eo ipso, quo aliquod corpus sub tali superficie continetur , dicitur esse in loco , & eo ipso, quo aliquod corpus non habet superficiem talem, sub qua continetur , quemadmodum de facto non habet ultimum cælum , non dicitur esse in loco proprio loquendo: ergo locus consistit in huiusmodi superficie, loquendo de loco circumscripto corpore, de quo hic agimus.

Confirmatur conclusio declarando singulas descriptiones particulas: Dicitur ultima superficies , quia hic loquimur de loco immediato & proximo. Dicitur corporis , quia agimus de loco corporeo , in quo corpora actualiter extensa locantur. Vbi tamen aduentendum , non esse loco essentiale quod sit superficies , quæ sit acta aliquius corporis superficies; quia si daretur per potentiam absolute illi corpore , cuius esset superficies , esset tam bene locus illius corporis contenti sub illa , ac si esset superficies alterius corporis. Et hinc optime Scotus in i. d. 2. q. 6. n. 7. negat ultimitatem esse de ratione loci: sicut est continentia. Dicitur continentis: id est circumscriptibilis seu intra se tenetis illud, quod dicitur esse in loco totali: per quod significatur agi hic de loco totali; vnde per hanc particulam etiam excludi potest à ratione loci , cathedra respectu hominis , & ultima superficies eius , quia non circumscriptibilis singulas partes eius , prout debet facere locus totalis. Dicitur deinde immobilitas , quia locus ; ut locus , debet esse terminus à quo motus localis ; non esset autem talis , si moueretur cùm locaro. Et hinc optime negat Philosophus , ultimam superficiem dolij , quod simul cù vino mouetur , esse locum vini; quæ tamen superficies si maneret immobilitas , & inde moueretur vinum ad alium locum, posset habere rationem loci non minus , quam quæcumque alia superficies.

8 Obijcies contra hanc particulam , quæ valde difficultis est , & totam conclusionem. Superficies æris ambientis tunc est locus eius , & tamen facile mouetur hoc illuc vel flante vento vel succedente quocunque alia corpora; ergo vel locus non est superficies corporis continentis vel non debet locus esse immobilitas.

Complaten ses,

Complutenses, hic ex doctrina D. Thomae, respondent superficiem materialiter consideratam posse moueri localiter, non vero si consideretur formaliter, ut scilicet dicit talem vel talem distantiam ad partes fixas mundi, v. g. & polos primi mobilis.

Sed contra: quia etiam vt dicit talem distantiam ad illas partes, potest moueri localiter: nam, si Deus moueret totum mundum ac caelos (vt bene posset facere) reliquis omnibus partibus in eadem distantia inter se, quam iam habent, superficies continens terram moueretur localiter simul cum terra etiam vt diceret eandem distantiam ad partes fixas mundi; ergo superficies non solum potest moueri materialiter considerata, sed etiam formaliter.

Propter hoc respondet alij locū dicit immobile nō à respectu ad partes fixas mundi, sed ad partes spatij imaginarij.

9 Sed contra: quia spatium imaginarium non est aliquid reale, sed aliquid imaginatum; ergo si superficies habet esse locus formaliter à respectu ad spatium imaginarium non est formaliter loquendo, aliquid reale, sed aliquid imaginatum, quod videtur absurdum.

Confirmatur: quia omnis respectus realis debet habere terminum realem: ergo respectus terminatus ad spatium imaginarium nequit esse realis; quandoquidem nec ipsum spatium sit quid reale.

10 Respondet ergo aliter immobilitatem loci desumi à tali distantia ad terminum ad quem motus localis, quo moue ut corpus à loco ad illum terminum: nam locus vt dicit talem distantiam, nequit moueri etiam de potentia absoluta. Vnde in forma.

Respondeo distinguendo maiorem: secundum se praecesse, nego maiorem; vt dicit talem distantiam ad terminum ad quem motus localis, concedo maiorem, & similiter distinguo minorem, & nego consequentiam.

Dices: superficies celi Luna potest retinere eandem distantiam ad superficiem conuexam terrae, quae superficies potest esse terminus ad quem motus localis, quo moueretur aliquid graue à superficie illa celi Luna ad superficiem illa conuexam terrae; & tamen moueri: nam si moueretur rotus mūdus simul retinetur eadem distantia inter utramque superficiem, sed tum virtus moueretur, etiam vt habens eandem distantiam; ergo non sufficit nostra responsio magis, quam *Complutensem*, quae reiecta est.

Respondeo, immobilitatem loci desumi debere à distantia prædicta, non in hoc sensu, quod locus cum eadem distantia non possit moueri localiter quomodounque sed quod non possit moueri localiter ad terminum ad quem, neque recedere ab ipso. Ratio autem quare debet huiusmodi immobilitas considerari in loco, est quia sine ea non possemus scire extensionem motus localis, qui fieret à termino à quo, ad terminum ad quem.

Dices: etiam *Complutenses* possent hoc modo dicere quod immobilitas loci desumi debeat ad partes fixas mundi in ordine tamen ad motū, qui fieret à superficie à partibus illis distante, ad quemque alium locum: nam vt sic est immobilitas & seruans eandem distantiam necessario ad terminum ad quem istius motus.

Contra: quia quamvis non darentur illae partes fixae mundi, posset motus talis esse à loco ad locum: si enim solum essent duo corpora distantia, unum possit moueri localiter ad alterum; ergo ordo ad partes fixas mundi est imperitinentis ad locum.

Confirmatur: ad hoc vt possit dari motus localis, sufficit dari duas superficies inter se distantes, à quarum una ad alteram transire possit corpus mobile, & ad hoc vt locus unus sit immobilis ad alterum locum, sufficit quod vt sic distans non possit ad ipsum moueri.

Deinde, hæc sola necessario requiruntur ad motum localiter: ergo imperitenter consideratur aliqua alia distantia loci præter hanc, aut aliqua alia immobilitas per ordinem ad quocunque aliud.

11 Obiectio secundo: sequeretur quod corpus immotum localiter possit mutare locum: sed hoc est absurdum: ergo. Probatur maior: quia turris manens in eodem loco, non retinet semper eandem superficiem continentem, sed nunc habet hanc superficiem nunc illa; ergo si superficies etiam cū ref-

petu quoque distantia ad quæcumque sit locus corpus immotum mutat locū & transit ab uno loco in aliū locum.

Respondet Complutensis: supra distinguendo maiorem mutare locū materialiter, concedunt; formaliter, negant; & similiter distinguunt maiorem probationis. I. colligunt autem per locum formaliter, speciem, & substantem tali distantia, abstrahendo ab esse numero talis numero superficie & talis numero distantia, per locum autem materialiter intelligent hanc numero superficiem, & hanc numero distantiam.

Hec responso, quamvis fortassis in re conueniat cū alia communis sententia statim adducenda, non tamen placet quoad modum loquendi: quia licet aliqua duo individua humana conueniant formaliter in ratione specifica hominis, tamē pessime diceretur destructio uno ī individuo, v.g. Petro, non destrui hominem formaliter, sed materialiter tantum; ergo licet duas superficies cum tali respectu distantia conuenient in ratione superficie vt sic, & distantia etiam, male dicitur, destruxit una non destruit superficiem cum distantia formaliter, sed tantum materialiter.

Confirmatur: quodies scilicet destruitur individuum, destruit etiā ratio specifica in illo inclusa formaliter, ergo si destruitur hæc superficies cum tali respectu distantia, destruitur ratio superficie vt sic, & ratio distantia in illa inclusa.

Confirmatur secundo, quia quoties locutus transit de uno numero loco ac alterū numero locū, videtur debere moueri localiter: sed turris immota secundū aduersarios trādit de uno numero loco tam quoad rationem, formalē, quam materialē ad alium numero locū; neque enim eadem numero ratio formalis loci potest reperi in superficiebus numero distinctis: ergo adhuc manet vis obiectio, non obstante hac responso.

13 Respondeo ergo aliter distinguendo maiorem: potest mutare locum accipiendo alium locum numero distinctū à priori loco, sed & equivalentem tamen illi & non distantem localiter ab illo, concedo maiorem: accipiendo alii locū distantem localiter à priori loco, & propterea non & equivalentem illi, nego maiorem, & conformiter ad hoc distinguo minorem, & nego consequentiam.

Iraque vt aliquid moueat localiter, non sufficit quod acquirat varia loca quomodounque, sed requiritur quod ab uno loco transeat ad alium locum distantem localiter, vnde quia turris immota, licet transeat ab uno loco ad alium, quādo varia superficies sibi inuicē succidentes cā ambiant, quia tamē non est distantia localiter inter illas superficies, propterea non dicitur moueri localiter, & hinc etiā dicuntur illa plura loca, quae succidunt circa illā turrim esse & equivalentia hibī inuicē; & quasi unus locus equivalenter, quia quantum ad motum localē turris perteindit, quod succedant sibi inuicem, aut quod maneat semper unus tantum locus, nā quemadmodum si maneret semper unus locus, turris non moueretur localiter, ita etiam nec moueretur localiter, quamvis succedant circa ipsam variā illā loca non distantia à se inuicem localiter.

14 Obiectio tertio: Quidquid mouetur localiter, acquirit alium & alium locum: sed primum mobile posset moueri localiter, quamvis non daretur aliud extum, aut corpus supra ipsum, sub cuius superficie continetur; ergo acquirit alium & alium locum: sed non acquirit superficiem: ergo superficies non est locus.

Respondeo distinguendo maiorem: si sit in loco, dum est in termino à quo, & in termino ad quem, concedo maiorem: si non sit, nego maiorem, & concessa minore nego consequentiam: quia non esset in loco, si non esset aliud corpus supra ipsum, sub cuius superficie contineretur.

Et si queras quomodo ergo possit moueri localiter quandoquidem motus localis sit in motu mobilis à loco in locum.

Respondeo, dici moueri localiter, quia mutat præsentia suam localē ad corpora contenta sub ipsa: & in hoc etiā sensu potest dici esse in loco, quia scilicet dicit eam præsentia ad alia corpora: quod rāmen non sufficit vt dicatur esse in loco, prout locus hic definitur, & vt aliud continens aliud seu in quo aliud continetur.

Divisio

Divisiones Loci.

15 Pro maiori autem declaratione loci aduertenda sunt aliquot loci divisiones.

*Quid locus
tangere &
extinguere.
et ex-
tinguere.*

Prima est, qua dividitur in locum extrinsecum & intrinsecum: intrinsecus est ipsum ubi, seu id à quo formaliter res habere possunt in loco; quod tamen meo iudicio satis improprie locus dicitur, quia ex hac ipsa illius explicacione non tam locus dici debet, quā id quo res collocatur in loco. Locus intrinsecus est illa alia res, ad quam aliquid dicitur habere presentiam, sic enim explicandum sentio locum extrinsecum, ut sic; communem omni loco extrinseco, tam definitio quam circumscriptio; quod si vellet quis restringere locum extrinsecum ad locum physicum, & proprium, quatenus de eo egit Philosophus, dicat locum extrinsecum esse ultimam superficiem corporis continentis immobilis.

16 Secunda diuisio loci est in circumscripitionem, & definitiū. Locus circumscrip̄tus est, qui continet corpus totaliter ambiendo illud sic, ut una pars corporis cōtinēti correspōndat parti corporis locati, & alia alteri; & hic est locus proprie dictus, de quo hie agit̄ precepti; quia est locus competens corporibus naturalibus. Porro aduentum quod huiusmodi locus possit considerari vel cum impenetrabilitate, vel cum penetrabilitate: si consideretur cum penetrabilitate, aliqui reducunt ipsum ad locum definitiū, & competeret substantia, quamvis non esset affecta quantitate, sed haberet tamen partes extra partes; verum quod etymologiam nominis, penetrabilitas nō impedit circumscriptionem: vnde non obstante penetrabilitate posset superficies esse locus circumscrip̄tus, sed de hoc non potest esse alia quæstio, quād de nomine.

Locus definitiū est ille, cui alia res est prælens sine commensuratione partis loci ad partes locati, sed sic, ut tota res locata sit correspōndens cuilibet parti loci: sic corpus Christi est in Eucharistia, seu in superficie continentia Eucharistia, & Angelus indivisiibilis sic potest esse in loco divisiibili, palmarī verbi gratia.

*Quid cō-
munius ac-
proprios,*

Tertia diuisio loci est in communem, & proprium: communis est qui continet multa locata: sic aqua dicitur locus piscium, aëri animalium terra animalium terrestrium; proprius est qui vni soli correspōndet.

*Naturalis
violenter.*

Quarta diuisio est in naturalem, violentum & neutrum: naturalis est, ad quem res inclinatur, violentus à quo abhorret: neuter ad quem res nec inclinatur, nec ab eo abhorret.

Aliæ divisiones loci in dextrum, sinistrum, sursum, deorsum ante, retro, totalem, partiale patent ex ipsi nominibus.

Dubia circa locum.

17 Quare primo, an locus possit esse in loco?

*An locus
possit esse
in loco.*

Respondeo quod sic: certum enim est quod superficies aëris, qua continetur terra, sit saltē mediante reliquo aëre, contenta sub superficie concava Cæli Lunæ, aut sphæra ignis, si detur talis inter aërem & Cælum Lunæ; nec denique est aliqua inconuenientia in eo, quod unus locus sit in alio loco.

Dices: sequeretur processus in infinitum.

Respondeo negando sequelam: quia stabitur in loco ultimo, qui alium circa se non habet, qualis est superficies connexa Cæli primi superioris.

Queres secundo, an locus dicat essentialiter continentia actualē, an vero solum potentiale aut aptitudinale.

*An locus
dicat es-
sentialiter
con-
tinen-
tia aqua-
lem.*

Respondeo questionem esse de nomine, atque adeo utrumque posse dici, prout explicabit illa particula definitionis continentis: melius tamen est dicere quod solum solum essentialiter continentiam aptitudinalem aut radicalem, tum quia definitiones communiter, quamvis dentur per verba significantia actum, intelliguntur tamen aptitudinaliter: & deinde dicimus communiter unam rem tendere in talē locum antequam actu eo perueniat, qui tamen locus eo tempore non continet ipsam actu. Nec oppositum huius traditur a Scoro in 2.d.2.q.6.litt.G. aut 7. 10. quid dicat Mafrius, pro quo.

18 Dices: si potentialis continentia sufficeret, pars de-

beret dici esse in toto, tanquam locatum in loco: sed hoc est contra omnes; ergo.

Respondeo negando sequelam, quia licet una pars totius ambiatur a superficie conuxa alterius partis, tamen unitur physice illi parti ambiari, ita ut necessario secū deferre debeat alteram partem; locatum autē non unitur sic loco.

Deinde hæc replica retorqueri potest contra Mafrius; quia alia pars actu ambiatur ab altera parte totius: ergo si continentia actualis constituit locum, illa pars erit in loco; quod si non obstante quod locus sit superficies actu continens secundum Mafrius, illa pars non sit in toto tanquam in loco, quia scilicet aliquid impedit: sic similiter quānus locus esset superficies aptitudine continens, illa pars non esset in toto tanquam in loco, propter idem impedimentum, quod tam bene sufficeret nobis quā Mafrius.

Dices secundo pro eodem: sequeretur quod baculus exterritus in aqua, adhuc potest dici esse in aqua tanquam in loco, & quod aqua esset locus eius, quia aqua potest eum recipere.

Respondeo negando sequelā pro prima parte: cum enim non sit aqua villo modo, quomodo possit esse in illa tanquam in loco? concedo autem sequelam pro secunda parte: verum enim est quod aqua sit locus baculi etiam exterriti non quidem in quo sit actu, sed in quo possit esse.

19 Queres tertio: An superficies, quam materialiter importat locus, & continentia re immobilitas quam dicit *materialiter & foris
materialiter, faciant unum per se ex genere & differentia, faciant unum
aut potius unum per accidentem ex subiecto & accidente, aut per se.
ex subiecto & propria passione.*

Respondeo, si loquamus de continentia actuali, clarum esse quod illa sit accidens superficies, quandoquidem possit ipsi adesse, & absesse, & he respectus, nec habeat ullam proportionem actus per se respectu superficie magis quā albedo habeat respectu partis: & idem dicendum est à paritate rationis de respectu distantia talis, a quo habet locus esse immobili. Si vero loquamus de continentia aptitudinali, illa est proprietas superficie, non secus ac risibilitas est proprietas hominis. Si denique loquamus de continentia radicali, illa conuenit cum ultima differentia superficie, nec consequenter facit unum per se cum superficie, sicut nec rationalitas cum homine; sed bene facit unum per se cum genere, in quo conuenit superficies cum aliis rebus, sicut rationalitas facit cum animali: nec haec res majori digna est consideratione, aut examine.

Q VÆSTIO III.

Vtrum possit aliqua creatura produci absque villo loco, aut vificatione.

20 Cœtum est, siue loquamus de loco extrinseco circumferente, siue etiam de respectu aut modo, quo haberet res aliqua collocari in tali loco, supremum Cœlum esse absque villo loco, aut vificatione: si autem loquamur de respectu, aut modo, à quo habet res distanciam, vel tantum ab alia re, siue esse indistans ab illa; & dicamus rem esse in loco, qua ab alia re distat, aut indistat; non minus est certum, quod de facto nulla res sit, quæ non sit in loco, & quæ non habeat vificationem; vel enim inter quācumque rem assignabilem, & aliam rem ponit ab ipsi quācumque potest interponi alia res, vel non potest. Si potest, iam distans: si non potest, iam non distabunt: ergo necessario debet omnis res habere vificationem in hoc sensu. Sed si Deus crearet aliquem Angelum solum, nulla alia re simul creata, ille Angelus non esset in loco nec priori nec posteriori modo: nec enim circumscriberetur, nec esset distans aut indistans ab illa re magis, quam corpora iam existentia possint dici esse distans, aut indistans ab Antichristo nondum existente.

21 Dices: esset indistans a Deo Angelus ille: ergo esset in loco posteriori modo.

Respondeo negando consequentiam, quia esse in loco posteriori modo dicit distanciam, vel indistanciam, ab eo à quo possit res localiter discedere, vel accidere magis aut minus; hoc autem non conuenit creature in ordine ad Deum, quia Deus ob immensitatem debet necessario esse indistans ab omni creatura existente, vnde creatura nulla potest ab illo recedere, aut ad illum accedere.

Z.z In

In illo ergo sensu examinari debet præsens quæstio, ut habeat conuersatio; nempe, an res creata quæcumque debet necessario habere aliquam ubicationem determinatam, à qua dicitur esse hic & non alibi, verbi gratia, in hoc loco reali vel imaginatio. Suarez. 4. de Angelis c. 3. tenet partem affirmatiuam, quem sequitur Arriaga hic affirmans eam esse communem sententiam. Vazquez, Moncada & alij tenent negatiuam.

CONCLV SIO.

22 Potest res creari à Deo absque illa præsencia aut ubi creati à Deo ab eo, esse relationem extrinsecus aduenientem, & eam expresse tenet Vazquez & Moncada.

Probatur autem quia si Angelus solus crearetur à Deo, nec esset imaginabile, ad quid ipi deseruerit aliquid ubi aut præsencia, nec posset explicari effectus formalis, quem tribueret Angelo; nec potest etiam assurgari illa ratio, ob quam Angelus debet esse illam ubi habere.

Dices Angelum habere necessario esse suum in aliqua parte spatiis imaginarij.

Contra quia spatium imaginarium non est aliiquid reale, sed quid fictum, ut etiam aduersarij fatetur, præsertim Arriaga sed omnino absurdum est, quod aliiquid debet habere necessario præsentiam realem ad aliiquid fictum.

Dices Deus ipse coexistit spatiis imaginariis, & quidem necessario, ergo creatura potest illis coexistere.

Respondeo negando antecedens, quoniam enim Deus sit immensus & sic lohaberat, ut nihil possit produci, cui non sit invenire præsens: tamen non propterea censendus est coexistere spatiis imaginariis extra mundum positis, quia talia spacia ex ipso, quo solum sunt imaginaria, nequeunt habere Deum sibi realiter coexistentem.

Confirmatur quia vel ubi quocumque debet esse quid absolute, vel respectivum; si absolute, ergo debet habere aliquam effectum absolute: sed talis non potest alignari, qui necessario sit coniunctus cum Angelo, qui solus esset productus. Si respectivum, ergo debet necessario habere aliquem terminum realem: sed nullus esset terminus relationis, quam diceret Angelus; ergo non solum non habebet ubi, sed nec potest habere.

23 Probatur secundo, quia ubi quocumque, sive sit absolute, sive respectivum, est quid posterior re ubicata, & producibile per actionem realiter distinctam ab actione, per quam producitur res, quæ ubicatur, ergo potest res ubicata produci absque illorum. Antecedens cœcedit cōmunitate, probatur consequentia axiomate celebri Scoti, quod omne prius realiter distinctum à posteriori & producibile per actionem distinctam ab actione, quæ producitur posteriorius, possit conservari, ac produci absque posteriori, & ratio est primo, quia alias non esset prius, quia dependet in suo esse reali à posteriori, quan- doquidem non potest habere suum esse absque posteriori: secundo, quia non potest alignari cum prius tale haberat tam necessariam connexionem cum posteriori tali, ut non possit esse absque illo posteriori: quod maxime locum habet, quando prius est quid absolute, & non est actualis relatio habens posterius pro termino.

24 Dices contra hanc rationem primo: partes unitæ sunt priores rōto compōsto, & tamen nequeunt esse absque illorū ergo falsum est prædictum axioma.

Respondeo negando sequelam, cum quia partes unitæ, ut unitæ, non sunt priores prioritate in quo, quam toti, sed prioritate à quo, quia ut suo loco diximus, ipsam etiā est causalitas, qua producunt totum: causalitas autem non est prior prioritate in quo, sed à quo, respectu termini, qui causatur ea mediante; ut etiā quia in partibus unitatis reperitur relatio unioñis, quæ, cum etiā sit causalitas, qua causant totum, ex natura sua intrinseca exigit totum, quemadmodum omnis relatio exigit suum terminum. Quod si etiā non esset causalitas, ut alii plures tenent ex Scoti, tamē esset talis natura, ut ea lopposita, emanaret necessario causalitas partium circa totum sine illa actione causa efficienti, præter actionem producibilem.

unionis & partium unitarum: unde non est idē de partibus unitis, ac toto, & de cōsideratione prioris absque posteriori, quando utrumque est producibile per actionem propriam ad se immediate terminatam. Ex quo patet retorqueri posse hoc argumentum: si totum esset producibile per actionem ad se immediate terminatam distinctam ab actione, qua producitur uno partium, posset uno partium esse producta absque eo quod produceretur totum: ergo similiter dicendum in proposito.

25 Dices secundo: duo alba sunt priora similitudine, & tamen nequeunt produci absque similitudine: ergo falsum est axioma.

Respondeo, admittendo similitudinem distinctam, negando consequentiam, quia similitudo sequitur per emanationem, & non producitur per actionem ullam physicam ad se immediate terminatam: axioma vero loquitur de posteriori producibili per actionem ad se immediatè terminatam. Quod si similitudo produceretur per actionem ad se immediate terminatam, falso esset antecedens, & ex falsitate eius confirmari posset axioma nostrum.

Dices tertio, linea est prius quam curvitas aut rectitudo, & corpus quam figura vllam sed tamen nec linea potest esse absque curvitate, aut rectitudine, nec corpus absque aliqua figura: ergo falso axioma.

Respondeo negando minorem, quia tam linea, quam corpus possunt reduci ad punctum indivisiibile, & tamen non haberent, nec curvitatem, nec rectitudinem, nec figuram vllam.

26 Dices: saltem linea extensa & corpus extensum sunt priora curvitate & rectitudine ac figura quacumque: sed tamen nequeunt esse absque aliqua ex illis: ergo adhuc axioma est falso.

Respondeo distinguendo maiorem: sunt priora eo modo, quo gradus superior est prior gradu inferiori, concedo maiorem: sunt priora eo modo quo aliquid singulare realiter distinctum ab alio singulari est prius illo, nego maiorem, & concessa minori, nego consequentiam.

Quod ut intelligatur, adiecte linam curiam & rectam conuenientem vniuerso in ratione lineæ extensa ut sic, sicut homo & brutum in ratione animalis; & similiiter corpus extensem figuratum hac figura & illa figura, verbi gratia orbiculari, & quadrangulari, conuenient in ratione corporis, extensi, ut sic, eodem modo: unde quemadmodum non est idem realiter animal quod contrahitur ad hominem & brutum, licet sit idem formaliter, aut similitudinaria; ita etiā non est idem realiter corpus extensum ut extensem, quod contrahitur ad corpus extensem quadrangulari & orbiculare; nec eadem realiter linea extensa, quæ contrahitur ad lineam extensem rectam, & lineam extensem curiam. Axioma autem loquitur de aliquo priori, quod nō est gradus superior ad posteriori, sed quid determinatus singulare. Unde hæc replica non facit ad propositum: nec credo vllam posse habeti, quæ infringat prædictum axioma.

27 Obicies primò: Angelus ille solus, qui esset produsus à Deo, necessario deberet habere distantiam à Mundi, qui postea producetur, aut indistantiam: ergo necessario deberet habere aliquid ubi, quia distantia ac indistantia concomitantur necessario ubi.

Respondeo primò, distinguendo consequens: quando producetur Mundus aut alia creatura, transcat; ante, nego consequentiam.

Respondeo secundò, & melius distinguendo antecedens: deberet habere distantiam aut indistantiam, capiendo indistantia pro negatione distantie, concedo antecedens: capiendo ipsam pro proximitate aut contiguitate, aut pro eo, à quo res habet non esse procul, nego antecedens & consequentiam. Itaque existimo quod de facto non obstante creatione mundi Deus posset producere hominem absque eo quod esset in mundo, aut distans aut indistans à mundo, capiendo indistantiam secundo modum explicato.

Aliquid posset produci nec intrane ex transmutatione possum.
Et si queras ubi esset. Respondeo, nullibi, sicut responderem de Deo antequam vllam rem creauit.

Dices: ille homo deberet esse extra hunc mundum, & consequenter

*Deo non
coexistit
spacio in
genere.*

consequenter in spatiis imaginariis, ac in aliqua parte determinata illorum spatiorum.

Respondeo distinguendo antecedens: extra, id est non intra mundum concedo extra, id est in aliquo alio loco, qui non esset in mundo, nego antecedens & consequentiam, quia spatia imaginaria sunt vere nihil, & absurdum est quod res realiter producta sit in nihilo, & quod nihil habeat partes determinatas.

28 Obijecies secundo: Posset Deus mouere realiter totum mundum à loco, in quo iam est, ad ulteriorem locum versus occidentem aut orientem: ergo iam habet ubi aliquod determinatum, quod non haberet tum, quando sic moueretur: sed si totus modus iam haberet aliquod ubi determinatum, etiam Angelus haberet tale ubi, etiamsi solus crearetur. Probatur antecedens: quia posset Deus creare a lium mundum extra hunc mundum ad Orientem, & posset hunc mundum loco illius mundi ponere, vel ponere ipsum magis aut minus vicinum illi: ergo potest de facto absque creatione alterius mundi illum à loco, in quo iam est, mouere ad orientem vel occidentem.

Respondeo negando antecedens & suppositum: neque enim mundus totus secundum se totum est in aliquo loco iam; neque potest moueri ad aliud locum de facto, nisi creetur de novo aliis locis, quia non datur aliis locis ad quem posset moueri. Ad probacionem antecedentis concedo antecedens, & nego consequentiam, quia creatio alio mundo, & hic mundus haberet locum, quia habet etiam talem distantiam ad alterum illum mundum, & aliis mundis haberet similiter locum, unde possent ad se inuicem moueri localiter & unus loco alterius ponit.

29 Obijecies tertio: Non potest aliqua res produci, quin habeat aliquam durationem, ergo nec potest res produci quin habeat aliquod ubi. Consequentiam putat evidentem Arriaga, quia sicut se habet duratio ad diuersa tempora, sive vera, sive imaginaria; ita ubi se habet ad diuersa loca, sive vera, sive imaginaria: & sicut res potest durare, & non in hoc, sed alio tempore, ita res potest vbiicari, & non in hoc, sed in alio loco.

Respondeo primo, ex suppositione antecedentis, negando consequentiam: & disparitas desumi debet ex ipsiusmet principiis, ex quibus colligitur necessaria connexionem rei existentis cum aliqua duratione, talia enim principia non habentur ad probandam necessariam connexionem rei existentis cum aliquo loco.

Respondeo secundo distinguendo antecedens: si loquamur de duratione, à qua habet res existere tanto, vel tanto tempore, seu valiter, ut si existeret tempus, illa res haberet coexistere necessario vel instanti eius, vel tantæ aut tantæ parti eius, concedo antecedens: & sic etiam transfat, quod corpus non possit produci, quin habeat se taliter, ut si existeret aliud corpus, cui commensuraretur, & relinqueretur illo modo, quo producitur, deberet commensurari tantæ parti alterius illius corporis; nec posset etiam Angelus produci, quin si relinqueretur eodem modo, quo producitur, & daretur alia creatura simul producenda, deberet habere talem vel talē proportionem cum illa alia creatura, quantum ad commensurationem: sed hoc non est habere ubi.

30 Respondeo tertio: si loquamur de duratione, à qua res haberet esse tali vel tali tempore, nego antecedens: Angelus enim solus productus à Deo non esset productus in ullo tempore proprio loquendo, nisi in hoc sensu, quod non esset productus ab æterno, aut sic quin alia creatura posset antecedenter prodigi, & alia postea, & alia simul: & in hoc ipso sensu intelligendus est mundus ipse esse productus in tempore. In quo etiam eodem sensu potest dici, quod quidquid productum, ita producatur, ut possit aliquid aliud produci in tanta, vel tanta distantia ad illud, quod non est contra nos.

Si vero loquamur de duratione, à qua habet res durare tanto, vel tanto tempore, hoc est taliter, ut si existeret tempus reale, quando producebatur, deberet coexistere aut instanti eius, aut tantæ vel tantæ parti eius, concedo antecedens, & nego consequentiam. Disparitas autem est,

quod duratio rei non distinguitur à re & actione, per quā producitur: vnde res durans non est prior quoad existentiam realē quam duratio, vt manifestum est, res autem, quæ vbiicatur, prior est, vt supponitur, quā vbiicatio: quare non est eadem ratio de illis quantum ad hoc.

31 Quæres, An præsentia localis sit res an modus. Hoc dubium proponitur particulariter ab Arriaga hic numerus 49, qui absolute asserit eam esse rem, & non modum, contra communem sententiam.

Vt soluat autem hæc difficultas, ac vitetur questio de nomine, ad uerendum rem posse capi multipliciter. Primo prout opponitur enti rationis, & sic certum est, quod vbiicatio seu præsentia realis sit res. Secundo pro eo quod est quid absolutum, & si, si præsentia sit relatio, ut tenent Scotisti, non erit res, sed modus. Tertio pro eo quod potest existere sine alia re, cum tamen alia res non possit existere sine illa: & in hoc sensu materia prima comparata ad formam est res, quia potest existere sine illa forma; præsertim in nostra sententia: & idem est de forma substantiali respectu materiæ primæ: in hoc verò sensu videtur Arriaga dicere quod præsentia sit res, quia potest existere sine re præsente. Modus autem, prout opponitur rei in hoc sensu, est illud quod non potest existere sine re, respectu cuius dicitur modus; & sic cognitiones ceterique actus vitales essent modi in sententia Thomistarum negantium eos posse de potentia absoluta conseruari absque subiectis; in Scotistarum vero sententia tenentium oppositum essent res. Hoc supposito.

Respondeo absolute contra Arriagam, præsentiam localem esse modum in secundo & tertio sensu: quia est quid pure respectu & consequenter impotens existere de potentia absoluta absque subiecto, hoc est, re locata, & non potens: vniuersi ipsi per unionem distinctam: ergo est modus & non res in secundo & tertio sensu.

Probatur antecedens quoad primam partem: quia est determinatio actualis rei locata ad locum, ergo est respectus non minus quam similitudo est respectus purus.

Confirmatur per omnia illa, quibus probauimus sex ultima prædicamenta esse respectus extrinsecus aduenientes.

32 Dices: cognitionis est determinatio actualis intellectus ad obiectum, & tamen est qualitas absoluta: ergo non obstante quod præsentia localis sit determinatio actualis rei ad locum, poterit esse quid absolutum.

Respondeo primo, si non sit aliqua ratio particularis, ob quam dicatur cognitionem esse quid absolutum magis, quam præsentiam, utramque debere dici quid respectu; si autem sit ratio aliqua particularis, quamvis propter eam debeat dici, quod cognitionis sit quid absolutum, non debet idem dici de præsentia: quia solutio est mihi realissima respectu huius difficultatis, & satis sufficiens.

Respondeo secundo distinguendo antecedens: est determinatio actualis, quæ sit per formationem similitudinis expressæ obiecti in intellectu, qualis similitudo nequit esse absque qualitate absoluta, concedo antecedens; est determinatio actualis, quæ non exigit productionem ullius qualitatibus, nego antecedens, & consequentiam, quia determinatio, quæ sit per præsentiam, non exigit productionem ullius absoluti.

Probatur antecedens quoad secundam partem: quia nullus respectus petit viri per unionem à se distinctam, nec potest existere absque subiecto.

33 Quod si etiam præsentia esset quid absolutum adhuc potius deberet dici se ipsa viri subiecto absque unione distincta, quām per unionem distinctam (præsertim si aliquid absolutum possit se ipsa viri, ut tenent recentiores de actione & unione) & consequenter, si id censendum est modus, quod viri subiecto seipso, & nequit existere absque subiecto, quamvis sit quid absolutum, potius præsentia dicendus est modus, etiam tenendo quod sit quid absolutum, quām res: quod est directe contra Arriagam, qui, nescio cur, tam sollicite contra communem sententiam contendit præsentiam esse rem & non modum. Probatur hoc, quia licet sit absolutum, tamen adhuc est determinatio actualis sui subiecti

ad locum non minus quam unio aut actio: ergo quemadmodum haec vniuntur seipsis: ita & praesentia seipsa vni-ri debet.

Confirmatur: quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate: sed non est necessitas dicendi quod praesentia debeat vniiri per aliam unionem: ergo non debet alteri alia unio, per quam vniatur, sed debet potius diei quod vniatur seipsa.

34 Dices, non esse necessitatem multiplicandi uniones, per quas alia accidentia, verbi gratia albedo & nigredo vniuntur: & tamen vniuntur per alias uniones: ergo argumentum hoc à multiplicatione entium sine necessitate non virget.

Répondeo negando antecedens, quod si verum esset, profecto non deberent multiplicari illae uniones; sed deberent dici illa accidentia seipsis vniiri. Ratio autem cur vniiri debeant aliis unionibus est, quod, cum sint absolu-
ta entitates, & non determinationes actuales subiecti ad aliud, non possit assignari ratio, cur de potentia absoluta saltem non possint conseruari absque subiecto: ex supposi-
tione autem, quod possint sic conseruari, sequitur mani-
feste, quod debeant vniiri per alias uniones, & non seipsis;
quia quæ seipsis vniuntur non possunt simul existere, quin-
vniuntur.

Q V A S T I O III.

An unica praesentia sufficiat substantia corporea, siveque partibus ac accidentibus.

35 **Q**uamvis certum sit quod non solum substantia corpora, verbi gratia equus, sed etiam materia prima, forma, substantialis, quantitas, qualitates omnes in ipsa subiectate, sint in loco; dubitari tamen posset, an quodlibet ex his debeat habere praesentiam particularē distinguitam, an vero sufficiat ut unum ex ipsis habeat praesentiam, & cetera omnia solum sint in toto per accidentes, ratione coniunctionis cum illo alio. Non est ergo hic controvergia, an unica indivisiibilis unio sufficiat pro substantia corporeā distincta, quia sine dubio non sufficit, debet enim praesentia substantia corporeā esse entitatis diuisibilis sicut ipsam substantiam; neque enim praesentia manus est praesentia pedis, sed quodlibet pars integralis habet propriam praesentiam. Sed ut dixi quæstio est, an quodlibet pars essentialis, & quodlibet accidentis, praesertim absolutum, debeat habere suum proprium ubi, aut praesentiam localē ad illum locum, in quo ponitur.

C O N C L U S I O.

36 **Q**uilibet pars essentialis substantia corporea, & quodlibet accidentis absolute ita separabile ab aliis ac-
cidentibus & partibus illis essentialibus, ut posset esse in lo-
co absque illis habet propriam praesentiam in loco. Hæc est
communior sententia cum Suario diff. 5. met. sec. 5. Hur-
tado disp. 1. 4. sect. 4. Auersa qu. 28. contra Vasquez, Rnnum
& Complutenses hic qu. 6.

Probatur ab Amico: quia si aliquod unum ubi sufficeret, maxime ubi quantitatis: sed illud ubi non potest modificare aliquid nisi ipsam quantitatem: ergo non potest reddere alias formas vbiicas aut praesentes: modificatio enim exercetur in genere causa formalis, forma vero non communicat effectum formalem nisi subiecto.

Contra: quia esse præsens hic non magis est effectus formalis præsentia, quam esse quantum quantitatis: sed quantitas non solum potest tribuere hunc effectum suo subiecto, verbi gratia substantia, sed forma etiam subiectatis in seipsa, aut in suo subiecto, ut qualitatibus; ergo ubi posset dare suum effectum præsentia non solum suo subiecto, sed illis etiam quæ coniungerentur illi. Itaque quamvis forma non posset communicare suum effectum directe nisi subiecto (quod tamen ipsum non est verum vniuersaliter) tamen posset sine dubio indirecte & quasi secundario; & aduersarij non volunt aliud, quam quod unum ubi sufficiat ad reddendum aliquod unum per se directe præsens & cetera indirecte, quæ coniunguntur cum illo uno.

37 *Probatur Auersa:* quia si quantitas aut substantia po-

sita hic cum suis qualitatibus poneretur in alio loco absque illis qualitatibus, & postea ponerentur illæ qualitates in illo alio loco, non essent in loco illo per praesentiam substantiae, sed per presentiam distinctam: ergo in quocumque loco habent presentiam distinctam.

Impugnat Mastrus hanc rationem, quia falsum in ea supponitur, nempe quod possit ponи substantia in illo loco, ubi non debeant ponи omnes qualitates absolutæ sua. Verum quia haec etiam impugnatione dependet ab illa controvergia, melius impugnatur negando antecedens, quia essent illæ qualitates in alio loco quantu ad hanc probationem per presentiam ipsiusmet substantiae existentes in alio loco, supposita tamen unione inhaesione, aut informationis illarum cum illa substantia, ut existente in alio loco.

38 *Probat Mastrus:* quia si destrueretur quantitas absque substantia, non ideo deberet substantia perdere locum, in quo fuit ante; & si substantia destrueretur relictæ quantitate, quantitas non deberet mutare suum locum: ergo neutra est in loco per alterius presentiam, sed quilibet per suam: & haec ratio aquæ militat pro omnibus à se inuicem mutuo separabilibus, ut patet.

Sed contra resp. potest: quod si destrueretur illa vna res, in qua unum ubi illud, quo omnia coniuncta cum illa re, sunt praesentia loco, reliqua quidem possent manere in eodem loco, quo ante, sed non per illud ipsum ubi quo ante erant in illo loco; sed per aliud de nouo à Deo producendum. Nec maius inconveniens videtur, quod Deus de novo producere debeat nouum, si velit ea manere in eodem loco quo ante, quam quod ab initio producat duo ubi aut plura, cum unum solum sufficeret: quod si unum non sufficiat, alia ratio præter hanc assignanda est.

39 *Probatur ergo melius primo:* quia non est potior ratio, cur ex pluribus rebus absolute, quæ reperiuntur in substantia corporea, praesentia una subiectetur in una, quæ in ceterisnam quemadmodum si poneretur una praesentia in substantia, & cetera absque praesentia coniungerentur cum illa substantia, deberent cetera necessario esse in quocumque loco, in quo esset illa substantia; ita etiam si una praesentia poneretur in quantitate, & coniungeretur substantia cum illa quantitate, deberet ponи in quocumque loco poneretur quantitas, saltem naturaliter: ergo si minoriter, si poneretur una praesentia in albedine, & haec inhaerenter quantitati, & quantitas substantiae, vbiunque esset albedo naturaliter, ibidem deberet esse substantia, & quantitas: ergo non est maior ratio ponendi praesentiam in una ex rebus, quam in reliquis: sed quotiescumque forma aliqua potest ponи in pluribus, & non est major ratio cur ponatur in uno quam in reliquis, deberet ponи in omnibus: ergo tot debent ponи præsentia, quot sunt res in substantia à se inuicem mutuo separabiles.

40 *Confirmatur:* quia non habet accidentis aliquod subiectatum in substantia aut quantitate esse in loco substantiae aut quantitatibus per hoc præcise, quod inhaeret aut coniungerat cum illa substantia aut quantitate: ergo ab aliquo alio: sed nihil aliud potest assignari nisi praesentia particularis: ergo talis admittenda est.

Probatur antecedens: quia secundum Scotistas formæ dependentes à loco non ponuntur in alio loco, quo replicaretur substantia, quamvis coniungerentur cum illa substantia intime; & secundū plures recentiores idem sequitur de formis absolute quantum ad hoc, quod non necessario quæ sunt in uno loco, sint in alio loco, in quo similius est subiectum carum: ergo ex coniunctione formæ aliqui cum quantitate aut substantia, non haberet quod sit in loco, in quo est quantitas, & substantia: & fortassis Auersa in sua probatione nihil aliud intendit quam hoc.

Advertendum autem hic, quod data opera limitauerim conclusionem ad formas à se inuicem realiter & mutuo separabiles, quia si essent aliqua necessario connexæ, unum ubi sufficeret ipsis, & sic unum ubi sufficit toti & partibus unitis, tam in sententia Thomistarum quam nostra: Thomistarum quidem, quia non distinguunt totum à partibus unitis, nostra vero quia quāvis distinguamus totum à partibus, tamen non sunt mutuo separabilia, & consequenter

C O N C L U S I O . I.

Plures substantia, quo naturaliter expellunt se ab eo-
dem loco, atque adeo naturaliter nequeant esse in eodem
loco, possunt diuinitus seu supernaturaliter esse in eodem
loco. Hæc est communissima cum D. 4. d. 49. quæst. 16. &
D. Thom. ad 44. quæst. 2. art. 2. contra Durandum ibi-
dem.

Probatur autem primò, quia nulla est in hoc repugna-
tia, vt patebit ex solutione obiectionum.

45 **C**onfirmatur primo: quia difficilis captu est, quod v-
num corpus possit simul & semel esse in duobus locis,
quam quod duo corpora possint esse in eodem loco: illud
potest fieri, vt dicemus quæstione sequenti: ergo & hoc.
Maior patebit comparando obiectiones huius conclusio-
nis ad obiectiones, quo proponuntur contra replicatio-
nem corporis vnius in diversis locis.

Conconfirmatur secundo, quia non magis repugnat duo hu-
iustmodi corpora ponи in uno loco, quam duo contraria
in summo in eodem subiecto: sed hoc potest fieri sup-
naturaliter: ergo & illud.

Probatur secundò, quia de facto corpus Christi dum
exiuit ex utero Virginis, & ingressus est ad suos Discipu-
los ianuis clausis, necessario fuit pro aliquo tempore vel
instanti simul cum utero Virginis, & parte illa domus,
per quam intravit. Præterea quando in Ascensione sua
penetravit Cœlos, vt ait Paulus ad Hebreos quarto, nec-
essario fuit simul cum Cœlis, neque aliter intelligi potest,
quomodo penetraret Cœlos: ergo possunt duo esse natu-
raliter in eodem loco.

Conconfirmatur: quia Patres exponunt modum, quo Chri-
stus fecit hæc omnia sic, vt velint ipsum penetrasse illa
corpora, per quæ transiuit, absque apertione eorum: ergo
ita sentiendum est potius quam tenendum cum Durando
oppositum, qui frustra & gratis confudit ad aliam expli-
cationem, dicendo Christum exiuisse è claustru Virginis,
intrasse ad Discipulos, & penetrasse Cœlos, transiendo
de extremo in extremum non transitio medio; nam hic
modus operandi est aut difficilior, aut æquè difficilis, ac
modus ille penetrandi corpora, quem communis senten-
tia, & Patres amplectuntur.

46 **O**bijcies secundò: Expulsio alterius quantitatis est effectus
formalis quantitatis: ergo quando quantitas ponitur in
loco, debet necessario expellere aliam quantitatem; effec-
tus enim formalis non potest impedihi, quando applica-
tur sufficiens ipsam formam.

Conconfirmatur: impenetrabilitas, quæ est passio quanti-
tatis, non distinguitur realiter ab ipsa: ergo necessario
semper debet esse impenetrabilis, & consequenter nequit
admittere simul aliam quantitatem.

Respondeo distinguendo antecedens: est effectus forma-
lis primarius, & inseparabilis ab illa, nego antecedens est
effectus formalis & separabilis, concedo antecedens, &
nego consequentiam.

Ad confirmationem respondeo distinguendo primam
consequentiam: debet esse impenetrabilis illa impenetra-
bilitate, quæ est proprietas ipsius, concedo consequen-
tiæ: alia impenetrabilitate, nego consequentiam pri-
mam, & secundam etiam. Itaque, vt dixi in prædicamen-
to Quantitatis, solum impenetrabilitas naturalis, leu in
ordine ad potentiam naturalem, est proprietas quantita-
tis, non vero impenetrabilitas in ordine ad potentiam
supernaturalem.

Obijcies secundò: Due partes eiusdem quantitatis ne-
queunt penetrari vila ratione: ergo nec una quantitas cū
alia quantitate. Probatur consequentia: quia est eadem
ratio de penetrabilitate duarum partium eiusdem quanti-
tatis, ac de penetrabilitate duarum quantitatum distin-
ctorum. Probatur antecedens: quia de essentia quantitatis
est habere suas partes extra se inuicem: ergo nequeunt
partes ipsius esse simili.

Conconfirmatur: quia duas partes motus aut durationis, ne-
queunt coexistere vni durationi: ergo nec duas partes
quantitatis possint coexistere eidem loco.

Respondeo negando antecedens cum sua probatione.
cuius ratio patet ex dictis in disputatione de Quantitate.

consequenter eo ipso quo partes vñitæ ponuntur in loco,
necessariò sequitur totum esse in loco, & è contra.

In quo sub-
jectatur vñi
quo totum
ponitur in
loci.

Si autem queras, in quo debeat ponи ipsum vbi.
Respondeo, quod potius in partibus: tum quia priores
sunt toto, tum quia possunt manere in eodem loco in
quo est totum, absque eo quod totum sit in illo loco, se-
parata scilicet vñione; totum autem nequit esse in loco,
quin illæ sunt in loco ipsius.

41 **O**bijcies. Superfluit omnis alia præsentia præter pre-
sentiam, quantitatis aut substantiæ, quæ est subiectum
quantitatis: nam eo ipso, quo ponetur illa sola præsen-
tia, & cætera coniungerent cum quantitate aut illa sub-
stantia, ponerentur in loco; & eo ipso quo quantitas aut
illa substantia moueretur ab hac præsentia ad aliam, ex-
terea illa mouerentur similiter ergo sufficit vna præsentia.

Respondeo negando antecedens, nam alia præsentia re-
quiruntur vel ex hoc ipso capite, quod non sit maior ratio
ponendi præsentiam in uno quam in reliquis, & quod
possit ponи in omnibus. Ad probationem antecedentis dico
primo, cam posse negari iuxta principia posita in nostra
confirmatione: dico secundo, quāmis concederetur, ta-
men non inde sequi sufficientiam vnius præsentia sic,
quin alia debeat ponи propter rationem iam dictam:
quod totum confirmari potest per ea quæ diximus de du-
plici vñione lib. i.

42 **O**bijcies secundò: In illo solo debet ponи præsentia,
quod per se moueri potest motu locali: sed quantitas aut
substantia affecta quantitate est quo sola per se moueri
potest localiter: ergo in illa sola debet ponи præsentia.

Respondeo negando maiorem, debet enim ponи in om-
ni illo, quod mouetur, quomodo cumque moueat, si
possit habere præsentiam absq; eo quod illud aliud, quod
per se moueri dicitur, habeat præsentiam in eodem loco.
Deinde quando dicitur quod sola quantitas aut substantia
affecta quantitate per se moueat, si intelligatur per hoc,
quod illæ solæ mouantur, aut illæ solæ habeant præsen-
tiam, falsum est: si intelligatur quod motus illorum so-
lum intendatur à mouente, etiam falsum est: nam sæpe
mouens per se solum intedit motum qualitatis alicuius,
vt calor, verbi gratia; si vero intelligatur quod per se
moueat illa substantia, quantum ad hoc quod denominatio-
nes effectuum potius simpliciter debeant dici de
toto, quam de partibus aut accidentibus, quando etiam
istæ denominationes competunt terti, concedi potest minor,
& negari, vt dixi, debet maior.

43 **O**bijcies tertio: omnia, quæ sunt in toto quanto,
sunt quanta eadem quantitate: ergo omnia quæ sunt in
toto præsentia localiter sunt præsentia eadem præsentia.

Respondeo negando consequentiam, quia plures quan-
titates sunt incompensibiles, non vero plures præsentia.

Dices: quantitas est fundamentum seu ratio fundandi
præsentiam, ergo si quantitas sit vna, præsentia debet esse.

Respondeo, distinguendo antecedens: præsentiam cir-
cumscriptiuam impenetrabilem, concedo antecedens;
præsentiam definitiuam & penetrabilem nego antece-
dens, & similiter distinguo consequens: præsentia circu-
scriptiuam & ex se impenetrabilis, transeat: præsentia defi-
nitiva & ex se penetrabilis, nego consequentiam.

Q V A E S T I O . IV.

Vtrum duo corpora possint esse simul in eodem loco.

44 **C**ertum est plures res & substantias etiam materiales esse de facto naturaliter in eodem loco, vt patet
de materia prima, forma substantiali, quantitate & acci-
dentialibus omnibus competentibus composito ex materia
prima & forma illa: & hinc sequitur, quod ex pluralitate
rerū ac distinctione non sequatur, quin possint omnes esse
in eodem loco naturaliter; & consequenter, quandoqui-
dem nulla alia ratio sit, ob quam Angeli plures non pos-
sunt naturaliter esse in eodem loco, dicendum esse potius
quod possint. Difficultas ergo est de substantiis aut rebus
affectis diuersa quantitate seu de substantiis aut rebus, que
non vniūtur inter se mediata informatione aut inherētione.

Ad confirmationem nego consequiam, & disparitas est: quod partes motus dicunt successionem essentialiter, qualem non possent dicere, si essent simul: duæ vero partes quantitatis nihil essentialiter dicunt, propter quod repugnaret eas esse simul. Imo ipsis aduerteriis concedenda est disparitas inter partes motus, & quantitatis, quia alias, quemadmodum duæ partes motus nec simul nec successione possunt coexistere eidem durationi: ita nec duæ partes quantitatis possunt coexistere eidem loco, quod est absurdum, ac contra experientiam.

48 Obiicies tertio: sequeretur eundem locum bis repleti, & latera eius à duobus causis totalibus extendi, & reddi à se inuicem distantia; & præterea eundem locum, in quo esset vnu corpus, repleri & esse vacuum: repleri quidem, quia contineret vnum illud corpus; esse vero vacuum, quia non haberet corpus aliud, cuius esset capax.

Respondeo, si per bis repleri intellegatur repleri à duobus, quorum quolibet sufficienter repleret, quamvis alterum non adesset, concedendo illam partem sequelæ; si aliud intelligatur, quod sit inconueniens, nego illam.

Ad illud de distantia laterum respondeo: si illa duo corpora penetrata moueretur simul à seipso ad locum, quod effectiū efficerent ut latera loci, quem occuparent, distarent à se inuicem, non tamen ita, vt quilibet esset causa totalis, sed ut parialis tantum. Si vero illa extensio laterum nō fiat ab ipsis effectiū, sed ab alia causa, minus vrgit difficultas, vt patet. Quod si de extensiō formalis loquar, quæ scilicet sit per hoc, quod illa corpora impedian, quo minus latera loci possint cōvenire inter se, sicut facerent si non essent illa corpora inter illa: Dico illam formalem extensiōnē & impedimentum illud prouenire à duobus illis corporibus, tanquam à pluribus causis partialibus totalis extensiōnis & impedimenti, quamvis enim quilibet ex ipsis esset sufficiens impedimentum, & actu totaliter impediret, si alterum non fuisset; tamen quando alterum est, neutrum est totale impedimentum.

Ad tertiam partem sequela respondere eam negando, quia nō ab eo dicitur locus vacuus, quod careat corpore quod posset habere, sed ex eo quod nullum contineat corpus, & quod posset tamen continere; vnde locus continens vnum corpus sibi commensuratum, non est vacuus, quamvis careat alio corpore, quod simul cum priori corpore posset habere.

CONCLVSION II.

Substantia illæ corporea, que naturaliter expellere solent se inuicem à loco, non possunt naturaliter esse in eodem loco; & huiusmodi substantia sunt omnes sublunares ad minus. Hæc est omnium quantum ad primam partem, & communissima quod secundam contra Fernelium, Petrum, Ioannem, & Argentinam.

Probatur prima pars: ideo illæ substantiæ expellunt se inuicem naturaliter, quia habent virtutem naturalem expellendi se inuicem, quando debite applicantur: sed non potest naturaliter ab illis tolli illa virtus: ergo nō potest fieri quin naturaliter expellant se inuicem, & consequenter nequeunt naturaliter esse simul in eodem loco.

Probatur minor: quia principium naturale expelli se inuicem à loco est quantitas: sed non possunt priuari naturaliter quantitate: ergo nequeunt priuari virtute naturali expulsiva.

Confirmatur: quia nulla potest experientia aut ratione ostendit, quia siue aequaliter contrarium, sed omnis experientia fauet nostræ conclusioni: ergo tenenda est potius quam oposita.

Probatur secunda pars conclusionis: quia omnes substantiæ sublunares habent quantitatem: ergo omnes expellunt se inuicem à loco, & nequeunt esse in eodem loco.

Confirmatur experientia, quæ de qualibet substantia sublunari corpore haberi potest.

50 Dixi autem in conclusione: substantia corporea

sublunares ad minus; quia non est adeo certum quod Cæli sint impenetrabiles, neque enim adest sufficiens principium colligendi cum certitudine, quod astra errâta nō moueantur per Cælum penetrando ipsum, vt etiam non est certum quod afficiantur quantitate, quæ est principiū impenetrabilitatis cum enim hæc vocetur proprietas materiæ, & non sit certum, quod Cæli constent materia, non erit etiam certum quod habeant quantitatem: & licet etiam haberent quantitatem, posset adhuc dubitari, an quantitas in Cælis perat connaturaliter expulsionem astrorum errantium ab eodem loco: licet enim esset eiusdem rationis cum quantitate sublunari, adhuc tamen posset in Cælis non exigere expulsionem aliorum corporum omnium ab eodem loco, quamvis illam exigeret in sublunaribus. Sed de hoc in libris de Cælo.

51 Obiicies. In condensatione plures partes quantitatiæ reducuntur ad eundem locum, & consequenter penetrant se.

Confirmatur: quia scyphus plenus aqua admittit ultrem aliquos nummos, si dimittantur in ipsum, absque effusione aquæ: & panis recens vino immersus imbibit vinum ita, vt utrumque retineat eundem locum: ergo naturaliter fit penetratio corporum sublunatum quantitatiorum.

Respondeo, abstrahendo iam à modo, quo fit condensatio, negando consequiam in hoc sensu huius conclusionis, quia hæc conclusio vult quod non possint res quantitatibus penetrare se inuicem sic, vt manente re vna in eodem situ, quæ ante, alia res possit occupare eundem locum, quidquid sit an possit occupare eundem mutato situ prioris corporis per qualitates aut agentia condensatio. Sed de hoc melius, quando agemus de generatione & corruptione.

Ad confirmationem respondeo negando consequiam: quia dum iniiciuntur nummi iu scyphum, aqua intumescit, & crescit in cumulum in medio scyphi, accipiendo tantum loci ex parte aëris, quantum reliquit nummis, & ideo potius crescit sic in cumulum: quam superfluit, quia siccitas labiorum scyphi impedit superfluentiam, cuius signum est, quod humectatis labii statim incipiat defluere. Ad illud de pane dico, manifeste apparere quod intumeat, & acquirat plus loci quam ante: & deinde quamvis non acquireret, non sequeretur consequia, quia vinum recipitur in poris panis, expulso aere, aut aliis substantiis tenuibus.

QVÆSTIO V.

An idem corpus possit esse simul in duobus locis.

Certum est experientia & communi consensu, vnu corpus non posse naturaliter esse in pluribus locis simul, nec circumscriptiue, nec definitiue. Certum est etiam vnum corpus posse esse in pluribus locis, ita, vt in uno sit circumscriptiue, & in alio definitiue aut sacramentaliter, acita etiam, vt in pluribus locis sit definitiue, vt patet in mysterio Eucharistiae: nam corpus Christi est sacramentaliter in pluribus locis, & circumscriptiue in caelo. Itaque difficultas huius questionis est, an idem corpus possit esse supernaturaliter in pluribus locis circumscriptiue, hoc est cum correspondentia partium sui ad partes cuiuslibet ex illis locis, quæ tamen difficultas, ex suppositione quod corpus posset vlla ratione esse simul in pluribus locis, meo iudicio non deberet moueri in dubium, quia prorsus est eadem ratio de existentia corporis in duobus locis circumscriptiue, ac definitiue, seu sacramentaliter, vt ex dicendis apparebit.

CONCLVSION.

Sed corpus potest esse in pluribus locis simul circumscriptiue. Hæc est Scoti in quarto disert. 10, quest. 1. p. 1. pus potest. 2. qm suis & recentioribus fere omnibus, quos citat ribus locis & sequitur Suar. tom. 3. in 3. par. disert. 8. sect. 4. Arriaga hic circumscript. 8. contra D. Thomam 4. disert. 10. qu. 2. & alios Thomistias, quos citant, & sequuntur Vasquez. tom. 3. in 3. par. 1. qm disp. 189. & Complutensis hic.

Probatur

Probatur primo, quia de facto id contingit: ergo potest fieri. Probatur antecedens: quia multi autores digniſide refutant, sāpē Christum Dominum appariſſe extenso modo in terris: sed non est dicendum, quod non fuerit in cælis etiam tū extenso modo, quia id est contra illud A& 4. *Quem oportet calum suscipere usque ad tempus resurrectionis hominum, & contra sanctum Augustinum relatum distinct. 2. cap. prima heres. Donec finitur sacramentum, suum est Dominus, & denique contra ipsum S. Thomam 3. par. quæst. 76. ergo fuit in cælo, & terra simul extenso modo. Bellarminus refert prædictas historias ad longum lib. 3. de Eucharistia, cap. 3. & 4.*

Confirmatur, quia in Breuiario Romano legitur de sancto Ambroſio, quod simul fuit Mediolani, & adfuerit functi Sancti Martini in ciuitate Turonensi: cui simile quid etiam refutetur de Sancto Antonio nostro de Padua, ac aliis Sanctis. Nec sane ex hypothesi quod non possit manifesta implicantia ostendi in simultanea existentia corporis in duobus locis, debent haec historiæ aliter quam sonant explicari, aut negari.

54 *Probatur secundo*, quia de facto corpus Christi ponitur extensem, & circumscripſive in cælo, ac simul intensem, & definitiue in Altari sub speciebus panis: ergo potest poni extensem simul in cælo & alio loco. Probatur consequentia primo, quia omnes ferè implicantia, quas adducunt Aduersarij contra extensem existentiam corporis in duobus locis, militant contra existentiam extensem in uno loco & inextensem simul in altero: ergo si iis non obstantibus potest poni corpus extensem in uno loco, & inextensem in altero; poterit etiam iis non obstantibus poni extensem in pluribus locis. Probatur eadem consequentia secundo, quia difficultius est ponere corpus Christi inextensem in Altari, quam intensem: ergo si non obstante existentia extensa, quam habet in cælo, potest adhuc poni inextensem in Altari, poterit etiam poni, ea non obstante, extensem in Altari. Probatur antecedens: nam ut ponatur inextensem in altari debent fieri duo miracula, unum quo ponatur in pluribus & alterum quo ponetur absq; modo suo connaturali, hoc est extensione. Ut autem ponatur in altari modo extenso, non esset necesse ut fieret aliud quam unum miraculum, quod scilicet ponetur in pluribus locis.

Confirmatur: quia facilius est ponere in materia simul duas formas, quorum utramque potest successiue recipere naturaliter, quam quarum unam nec successiue quidem potest recipere naturaliter: ergo facilius est ponere in corpore simul duas vbiicationes extensas, quarum quilibet potest naturaliter recipere successiue: seu scorsim sumptam, quam duas vbiicationes, quarum unam nempe intensem, nequit recipere naturaliter successiue, aut scorsim sumptam.

Confirmatur secundo. Unus locus potest circumscribere simul supernaturaleri duo corpora, quæ nequit naturaliter circumscribere: ergo unum corpus potest circumbri à duobus locis supernaturaleri, licet ab illis naturaliter circumscribi non possit. Probatur consequentia, quia unum non est magis difficile quam alterum, ergo si unum fieri potest, potest & alterum.

55 *Probatur tertio*, & quidem principalissime conclusio, soluendo implicantias, quæ contra conclusionem proponi solent, tam à Thomistis, quam ab hereticis, quorum hi ad impugnandum veritatem Catholice fidei de existenti reali corporis Christi sub diversis hostiis eadem ipsa arma sumunt, quibus illi vtruntur aduersus nostram conclusionem.

Obiectio primo: idem nequit esse simul in pluribus temporibus, ergo nec in pluribus locis.

Respondeo negando consequentiam, quia ipsa tempora plura nequunt esse simul, vt possit idem simul coexistere ipsis, loca vero possunt simul coexistere, & propterea poterit corpus, quantum ad hoc, ipsis simul esse presens: quod si diversa tempora possent esse simul, corpus posset coexistere illis simul, mox necessario coexisteret, si coexisteret vni. Addo contra Thomistas, si velint utr hoc argumento, idem posse vrgeri contra presentiam sacramenta-

lem in pluribus locis: si enim ex eo quod corpus idem nequit esse simul in pluribus temporibus, sequitur, quod nequeat esse in pluribus locis circumscripſive, sequitur etiam æque bene, quod nequeat esse in pluribus locis sacramentaliter: quod si ipsi negent hanc consequentiam, nos æque bene primam negare possumus: nec ipsi dabunt unquam disparitatem sufficiemt.

56 *Obiectio secundo*: se queretur quod corpus extensum, Roma naturaliter coexisteret corpori existenti Corcagie; quia si Deus poneret unum corpus Romæ & Corcagie, illa loca, in quibus esset, deberent necessario esse simul: quæ enim sunt eadem vni tertio, sunt eadem inter se.

Respondeo primo, hoc argumentum probare æque, quod unum corpus nequeat esse definitiue in diversis locis, & quod eadem indubibilis anima non possit esse unita simul capiti & pedi, quin caput & pes sint simul loco: sed hæc non probat: ergo nec illud.

Respondeo secundo negando consequentiam: ad cuius probationem dico, si intelligatur axioma, ut debet in hoc proposito intelligi, quod ea quæ sunt eadem loco cum uno tertio, debeant esse eadem loco inter se, axioma esse verum: sed non facit ad propositum, quia illa duo loca, in quibus existeret idem corpus, non essent eadem loco cum illo, quia non essent in eodem uno loco, in quo ipsum esset, sed unum esset in uno loco cum illo, & alterum in altero. Si vero intelligatur sic, quod illa, quæ coniunguntur, aut sunt praesentia vni alicui intime & indistincte, debeant intime & indistincte esse praesentia inter se, fallum est, ut patet in capite & pede praesentibus eidem animæ rationali, & tamen non praesentibus intime inter se, sed à se inuicem distantibus.

57 *Obiectio tertio*: sequeretur idem esse æquale maiori & minori loco, quod manifeste implicat, quia alias maior non esset maior, nec minor esset minor. Probatur sequela: corpus positum in duobus locis esset æquale cuilibet ex illis, & etiam utriusque simul: sed uterque simul est maior, quam quilibet scorsim sumptus: ergo esset æquale maiori & minori.

Respondeo primo, simile argumentum posse formari contra aduersarios: sicut enim sequitur, quod corpus positum in diversis locis esset æquale illis simul & scorsim sumptus, atque adeo æquale maiori & minori: ita etiam sequitur, quod locus circumscribens duo corpora positæ in eo supernaturaleri, esset æqualis utriusque simul & scorsim sumptu: ergo non possent duo corpora poni in ipso, quod est contra aduersarios, & communem Catholicorum sententiam probatam questione precedenti. *Quod si aduersarij aut negauerint securum quod ille locus esset æqualis maiori & minori, aut affirmauerint id non esse inconveniens, permittant nobis idem dicere in nostro casu: & quemque alia responsio sufficiet ipsis, eadem nobis æquæ bene sufficiet.*

Respondeo secundo directe, distinguendo sequelam: id est habere tot partes, quot locus maior, & tot solum partes quot minor habet, nego sequelam; neque enim corpus positum in duobus locis habet tot partes, quot uterque locus simul sumptus habet, sed tot solum, quot locus unus ex ipsis, quem occuparet connaturaliter: esset æquale maiori & minori loco, id est repleret totaliter maiorem & minorem locum secundum easdem partes replicatas, concedo sequelam, nec inde inconveniens, nec sequitur inde quod locus maior non esset maior; quamvis enim repleret eodem ipso corpore, quo repleretur minor, replicato tamen, semper esset maior minori loco, qui plures partes includeret, quam minor.

Confirmatur hoc: quia anima de facto est æqualis capiti in quantum ad hoc, quod informet ipsum totaliter; & est etiam æqualis toti corpori, quod est maius capite, quia informat ipsum totum: ergo similiter non est inconveniens quod unum corpus secundum se totum positum in pluribus locis sit æquale utriusque, & cuiilibet ex illis, quantum ad hoc, quod occupet totaliter utrumque, & quilibet ex illis.

Rursus, de facto corpus Christi habet æqualem presentiam sacramentaliter vni loco & pluribus locis: ergo

posset habere & qualen præsentiam circumscriptiūam vni loco & pluribus locis.

58 *Obiicies ex D. Thoma & Complutensibus:* De ratione loci circumscriptiūi est, quod vndequecircumscribat & comprehendit locatum, & quod sit adæquatus ipsi: ergo implicat quod corpus ab eo circumscriptum ac comprehensum, sit extra illum locum; quia alias locus ille esset & non esset adæquatus.

Confirmatur: Implicat locatum contineri ac adæquari ab aliquo loco, & partem ipsius esse extra illum locum: ergo multo magis repugnat quod totum sit extra illum locum.

Confirmatur secundo, quia non vtcumque continet locus locatum, sed tanquam terminus: sed id quod continetur in alio tanquam in termino, nequit esse extra illud: ergo. Major patet ex definitione loci tradita à Philosopho, quod sit terminus seu extremitas corporis continenti: probatur minor: tum quia extremitus seu terminus definitur à Philosopho esse id, extra quod nihil rei possimus usurpare; tum quia terminus vltimus motus est id, extra, vel ultra quod nihil datur motus.

Confirmatur tertio: quia sicut de ratione infiniti est, quod non possit perueniri ad terminum eius: ita de ratione finiti est, quod non possit perueniri ad amplius esse eius: sed de ratione locati circumscriptiūe est quod terminetur & finiatur ab hac mensura loci: ergo non est peruenire ad amplius esse in loco circumscriptiūo.

Confirmatur quarto, quia quantitas ratione sua essentia est prima ac principali ratio, per quam corpus redditur formaliter aptum ad extensionem & præsentiam localē: ergo si non potest naturaliter reddere substantiam idoneam ad duplē extensionem, nec id poterit facere per ordinem ad Divinam omnipotentiam, & consequenter nequit corpus ponи circumscriptiūe in pluribus locis. Probarur consequentia: quia effectus proueniens ab aliqua forma, vt à causa formalī principali, causatur ab illa, ratione sua natuā virtutis, vnde non potest causari ab ipsa naturaliter. Hoc est primum fundamentum D. Thomæ secundum Complutenses.

59 *Respondetur distinguendo antecedens:* quod circumscrībat, & comprehendat, & sit adæquatus in quantum ad hoc, quod totum locatum quoad omnes suas partes intra se contineat, & quod superficies extima locati habeat proportionem cum superficie concava corporis locantis, concedo antecedens: in quantum ad hoc, quod nihil locati, aut totum locatum sit etiam extra illum locum, manendo tamen intra illum, nego antecedens, & consequentiam; & distinguo probationem consequentia: esset adæquatus, & inadæquatus, capiendo inadæquationem vñiformiter & vñiutoce, nego: æquiuoce, seu distinximenter, transcat. Itaque locus circumscriptiūus potest dici esse adæquatus dupliceiter.

Primo in hoc sensu tantum, vt sufficiat ad continendum totum locatum, nec possit aliquid vñterius continere absque penetratione: & in hoc sensu esset adæquatus corpori, quamvis corpus esset in alio loco; sed in eodem sensu non esset inadæquatus.

Secundo potest dici adæquatus, id est, quod sit talis, vt in eo solo possit ponи corpus, cui dicitur adæquatus; & in hoc sensu non esset adæquatus, si corpus possit ponи in alio loco. At falsum est loci circumscriptiūum debere esse adæquatum locato in hoc sensu: nisi quis velit facere questionem de nomine, intelligatur per locū circumscriptiūum illum, extra quem res locata non est; quod si quis hoc intelligat per locū circumscriptiūum, verum est quod nō possit ponи corpus in duobus locis circumscriptiūe, imo nec in uno circumscriptiūe, & in alio definitiūe; & sic Christus de facto non esset circumscriptus in cælo, contra omnes. Quod si etiam vellet quis intelligere per locū circumscriptiūum, illum in quo esset res, ita vt non esset alibi circumscriptiūe, Christus quidem possit esse circumscriptus in cælo, non obstante quod alibi esset definitiūe, sed vñū corpus nequicet esse etiam supernaturaliter in duobus locis circumscriptiūe, quia sequeretur quod quilibet ex locis esset & nō esset circumscriptiūus;

esset quidem, vt supponitur; non esset autem, quia corpus esset extra illum circumscriptiūe. At hæc acceptio loci circumscriptiūi non facit ad propositum, vbi agitur de quæstione vere reali, & queritur an corpus, quod est extēsum impenetrabiliter in uno loco vbi correspondentē scēdūm proportionem partis ad partem, possit esse in alio loco cum simili extensiōne, & proportione partis ad partem, siue vocetur ille locus circumscriptiūus, siue non vocetur, nos autem contendimus quod sic; & contrarium, non suaderet hoc argumento, cum vlla probabilitate.

60 *Ad primam confirmationem respondeo*, distinguendo antecedens: contineri & adæquari ab aliquo loco ita, vt totum locatum sit in illo loco & nihil amplius, nego antecedens: ita vt non sit extra illud, concedo antecedens, & similiter distinguo consequens.

Confirmatur hoc: quia corpus Christi continetur intra locum, in quo sunt species ita, vt sit totaliter intra illum, & non sit extra illum locum in partibus viciniōibus, aut vllis omnino sublunarib⁹, casu, quo vna tantum hostia esset consecrata: & tamen hoc non obstante potest ponи extra illum locum; ergo quod corpus continetur circumscriptiūe ab hoc loco sic, quod totum intra illum ponatur cum proportione partis ad partem, non impedit quo minus ponatur in alio loco. Simile exemplum potest etiam proponi de anima, quæ circumscrībitur à capite quantum ad hoc, quod tota reperitur in capite, quamvis etiam reperiatur extra caput in pede.

61 *Ad secundam confirmationem respondeo* distinguendo maiorem: tanquam à termino sic, quod nulla pars ipsius sit extra illum vlla ratione: ita quod hoc esset de ratione formalī loci: quæ contineret locatum cum proportione partis ad partem, nego maiorem: sic quod nulla pars locati sit, quæ non sit intra illum, nec eriam extra illum absque replicatione, concedo maiorem, & similiter nego minorem, & nego consequentiam.

Ad probationem maioris, dico definitionem loci à Philosopho traditam intelligi debere de termino, id est includente locatam totaliter ita, vt nihil ipsius sit extra, quod non sit intra. Ad probationem etiam minoris respondeo extēsum dici esse id, ultra quod nihil est, quod non sit intra. Ad alteram probationem minoris eiusdem, dico nō esse candem rationem de termino motus, ac de termino locati: quia motus, cum sit successivus, nequit existere post terminum suum, vnde nec extra, sen post terminum eius aliiquid ipsius potest existere: res autem locata existit sic, vt possit ponи in alio loco extra locum primum; quod si motus possit existere post terminum suum, aliiquid ipsius possit reperiri post terminum, nec destrueretur per hoc ratio termini, quia sufficeret ad hoc, quod totum motum clauderet, quamvis rursus idem motus inciperet de novo, & clauderetur alio termino.

62 *Confirmatur responsio:* quia corpus Christi continetur in loco suo in cælo, tanquam à termino & extremo circumscrībente, & tamen reperitur in alio loco, nimirum in hostia: ergo falsum est, quod locus circumscriptiūus contineat tanquam terminus, extra quem non sit res locata.

Dices, locum circumscriptiūum non continere tanquam terminum, ultra vel extra quem res non sit vlo modo, sed extra quem non sit circumscriptiūe, seu cum proportione partis ad partem.

Contra: quia si ex eo quod sit totaliter in loco circumscriptiūe, hoc est cum proportione partis ad partem, non sequitur quin possit esse in alio loco definitiūe, seu sine tali proportione, profecto non sequitur quod non possit esse extra illum locum in alio cum tali proportione; imo, vt in tali in secunda probatione, facilius esset ponere ipsum extra cum tali proportione.

64 *Ad tertiam confirmationem respondeo* distinguendo minorem: quod ita finiatur, vt nihil ipsius sit, quod non sit in illo loco, concedo: vt nihil ipsius sit extra illum locum, nego minorem & consequentiam.

Ad quartam confirmationem respondeo, quidquid sit de maiori, distinguendo consequens: si non potest naturaliter, seu ex natura sua reddere substantiam aptam, seu parentem,

potenter, ut possit supernaturaliter ponи in duplo loco, neque supernaturaliter poterit, concedo consequentiam: si non potest ex natura sua, seu naturaliter reddere ipsam aptam, ut possit naturaliter ponи in duplo loco, neque poterit reddere ipsam aptam, ut supernaturaliter ponatur in duplo loco, nego consequentiam.

64 Confirmatur hæc responsio: quia non magis quantitas in natura sua est ratio formalis, quare possit substantia habere extensionem in loco, quam ipsam et substantia est ratio formalis, cur possit ipsam habere vbi definitum in loco secundum aduersarios; sed quamvis hoc competat substantiæ ex se, potest tamen supernaturaliter ponи in diversis locis, in quibus naturaliter nequit ponи: ergo quamvis id competenter quantitatib; poterit tamé ponи supernaturaliter in pluribus locis, in quibus non potest naturaliter ponи: & ratio vtriusque est, quia licet substantia & quantitas, habeant ex ratione sua formalis esse fundamentum vbi extensi, aut intensi, tamen illa vbi possunt causari à causis extrinsecis effectiis, que causæ, si non possint naturaliter causare duo vbi, non poterit substantia nec quantitas esse naturaliter in pluribus locis; si vero aliqua causa possit supernaturaliter duo vbi ponere in illis, poterunt esse supernaturaliter in illis, ut manifestum est.

Confirmatur secundò, quia quantitas ex natura sua non periret in loco uno circumscriptiuè taliter, quin possit ponи naturaliter in alio definitiuè, licet non possit ponи in alio loco naturaliter, ut patet in corpore Christi existente in Cælo circumscriptiuè, & in Eucharistia sacramentaliter: ergo similiter possit ponи supernaturaliter in alio loco circumscriptiuè, licet naturaliter ponи nequeat in alio loco.

65 Obiectio quinto, sequeretur idem corpus posse ponи in infinitis, si possent dari infinita loca: sed hoc est absurdum, quia inde sequeretur quod esset immensum sicut Deus.

Respondeo primo, quod secundum aduersarios possit ponи corpus idem definitiuè in pluribus locis, atque adeo in infinitis, & tamen hoc non obstante non esset immensum sicut Deus; aut esse sic immensum non repugnat creaturæ: ergo similiter quamvis corpus possit esse circumscriptiuè in pluribus, & consequenter in infinitis, non sequeretur, quod esset immensum, sicut Deus, aut si id sequatur, non est inconveniens.

Confirmatur: quia si corpus esset definitiuè in infinitis locis potius esset immensum, sicut Deus, quam si esset circumscriptiuè in infinitis, quia si esset definitiuè in infinitis locis, magis accederet ad modum quo Deus est, aut esse potest in infinitis locis, quam si esset circumscriptiuè in illis, cum Deus ipse sit definitiuè in loco, & non circumscriptiuè.

Respondet secundò, negando minorem cum sua probacione: & ratio quare non esset immensum, sicut Deus, est, quia non habet necessario esse in infinitis illis locis, si darentur, sicut Deus debet esse: immensitas enim quæ est perfectio propria Deo & incommunicabilis creature, est illa perfectio, ratione cuius competit ipsi necessario existere in omni loco existenti; sed corpus, quod ponи possit in omnibus locis, non haberet necessario existere in illis, & consequenter non esset immensum immensitate, quæ est proprietas Dei. Quod si esset inconveniens admittere quod corpus possit ponи in infinitis locis, si darentur, tum

Responderi posset tertio, negando maiorem: quamvis enim possit ponи in pluribus locis simul, non tamen necessario inde sequeretur quod possit ponи in infinitis, quia restringi possit ad aliquę determinatum numerum locorum, propter limitationem, & finitatem suam: sicut quamvis intellectus possit plura simul intelligere, non tamen infinita propter suam limitationem.

66 Obiectio sexto: sequeretur idem corpus esse diuisum à seipso & diuisum; diuisum quidem quia esset unum corpus, diuisum vero, quia esset distans à seipso.

Respondeo primò, non magis sequi, quod corpus existens in pluribus locis circumscriptiuè, esset diuisum, ac diuisum à seipso, quam si existaret in pluribus locis definitiæ & sacramentaliter; ergo cum admittant aduersarios, hoc non obstante, quod possit esse in pluribus locis sacra-

mentaliter, debent etiam admittere, quod possit esse in pluribus locis circumscriptiuè, quantum ad hanc rationem; quod mihi videtur evidensissimum. Et mirum est, Complutenses non proposuisse solutionem hanc obviā & communem, ut eam impugnarent; nisi data opera id fecerint, quia non poterant sufficienter ei satisfacere: quæ etiam ob causam omisisse credo proponere sibi primam respondionem ad obiectionem præcedentem, quæ etiam est communis & obvia.

Respondet secundò, distinguendo sequelam maioris: diuisum substantialiter, aut entitative, ac diuisum, nego diuisum localiter ac diuisum localiter, nego etiam maiorem: diuisum localiter ac diuisum substantialiter, ac entitative, concedo maiorem. Itaque non sequeretur aliud, quam quod unum diuisum corpus esset à se ipso, ut in uno loco, distans ac seiuinctum, seu diuisum localiter, ut existens in alio loco: sicut corpus Christi, ut existens sacramentaliter Romæ est seiuinctum, ac diuisum localiter se ipso, ut existens circumscriptiuè in Cælo, & ut existens sacramentaliter Coragiæ, & sicut anima, ut existens in capite, est diuisa à se ipa ut existit in pede, non quidem entitative, sed localiter.

67 Dices cum Complutensibus, non posse corpus diuidi à se ipso localiter, quin diuidatur entitative, quia non potest diuidi localiter, quin habeat plures extensiones locales: sed nequit habere plures extensiones locales, quin habeat plures quantitates, nec possunt plures quantitates esse simul absque pluribus corporibus.

Confirmatur: quia nequit multiplicari effectus formalis, etiam secundarius, quin multiplicetur forma; at extensio, & præsentia quantitatua est effectus formalis secundarius quantitatis; ergo nequit multiplicari, non multiplicata quantitate.

Probatur maior: tum quia posterior dependet à priori; ergo effectus, qui est posterior causa, nequit multiplicari immultiplicata causa: tum quia effectus formalis assert formam ut communicatam subiecto: ergo multiplicatio effectus assert multiplicationem formæ.

Confirmatur secundò, quia sicut se habent principia essentialia ad constitutionem rei specificam: ita quantitas se habet ad constitutam rem aptam, ut sit in loco circumscriptiuè: sed implicat quod sine multiplicatione principiorum essentialium res constituuntur in multiplici specie, ergo sine multiplicatione quantitatis nequit corpus collocari in multis locis.

68 Respondet negando sequelam cum minori probationis: quemadmodum enim eadem anima ponitur in diversis locis naturaliter, nimirū in loco capitis & pedis, & idem Angelus potest ponи naturaliter in diversis partibus eiusdem loci totalis, & potest ponи supernaturaliter in diversis locis discreti s: ita etiam eadem quantitas potest ponи in diversis locis per diversas extensiones, hoc est per diversas ubicationes extensas, & mihi mirum est id verti in dubium.

Ad primam confirmationem respondeo primo, negando minorem, nam ab eadem numero anima rationali de facto naturaliter constituitur caput animalium formaliter, & pes animatus, & reliquæ partes viuentes; nec est idem effectus formalis, quem tribuit capiti & pedi, supposito quod effectus formalis distinguatur à forma, nec enim idem est formaliter: caput est animatum, & pes est animatus; sed sunt distincti effectus formales eti à realiter, cum bene possit stare quod caput sit animatum, & pes non sit animatus: ergo distincti effectus formales possunt prouenire ab eadem forma diuisibili. Itaque vniuersaliter loquendo, quando eadem causa formalis potest communicari diversis subiectis, potest tribuere ipsis diversos effectus formales absque multiplicatione sui: & sane in sententia aduersariorum eadem quantitas facit materiam, & formam substantialem quantam in genere causa formalis, nec est idem realiter effectus, quem tribuit materia & forma, sicut nec materia & forma sunt idem realiter.

96 Ad probationem autem primam maioris, nego consequentiam; & instantiae infinita sunt in effectibus variis, qui dependent ab eadem causa efficiente, ut mirum

sit quod aduersarij inferant ex multiplicatione posterioris multiplicationem prioris, à quo dependent. Quod si loquantur non de quocumque posteriori, sed de posteriori in genere effectus formalis, probant idem per idem, & instanti potest non solum exemplo effectuum causæ efficiens, sed exemplis præmissis de animatione capitii & pedis, extensione quantitatua materiae & formæ, albedinis, & dulcedinis.

Ad secundam probationem eiusdem maioris, Respondes etiam negando consequentiam, propter eadem instantias, & quia quamvis effectus formalis afferat formam communicatam, tamen quando eadem forma potest communicari pluribus, non est necesse quod multiplicato effectu, multiplicetur forma.

70 Respondeo secundo ad eandem confirmationem distinguendo minorem: extensio & præsentia quantitatis, id est, præsentia illa extensa, quia habet quantitas, est effectus formalis ipsius, nego: est enim forma adueniens ipsi per actionem causæ effectuæ: extensio illa seu præsentia, ut est quantitatua, & habet à quantitate, quæ est subiectum ipsius, esse impenetrabilis, est effectus formalis ipsius, concedo minorem: nam sicut albedo ut impenetrabilis potest dici effectus formalis quantitatis, non obstante quod sit secundum se forma quantitatis, non effectus eius, ita similiter potest discipi de præsentia quantitatua. Distinguo etiam conformiter ad hoc consequens; ergo nequit multiplicari extensio, quæ est in quantitate, nego consequentiam: ergo nequit multiplicari ut est impenetrabilis à quantitate, non multiplicata quantitate, si nequeat effectus formalis multiplicari non multiplicata forma, à qua prouenit, concedo consequentiam. Sed quamvis corpus ponatur extense in duobus locis per diuersas præsentias, quarum quilibet esset quanta, non tamen sequeretur, quod illæ diuersæ præsentiae essent, ut quantæ, distinctæ, aut multiplicataæ: quia ut quantæ, dicterent eandem numerum quantitatem: & sicut non est inconveniens, quod albedo, & dulcedo sint quantæ eadem quantitate, ita non est inconveniens quod duas extensiones in loco, seu duas præsentias sint quantæ eadem quantitate.

71 Ad secundam confirmationem respondeo negando consequentiam: sed solum sequeretur, quod sicut sine multiplicatione principiorum essentialium non possint multiplicari species; ita sine multiplicatione quantitatis nequeant multiplicari aptitudines ad effundendum in loco, loquendo de apertudinibus identificatis ipsi quantitaci.

Confirmatur hæc responsor: quia non magis quantitas est principium constitutendum aptam, ut sit in loco circumscriptiuæ, quam ipsam natura substantiæ, aut qualitatæ, aut Angeli, aut animæ separatae, est principium constitutendum aptam, ut sit in loco definitiuæ: sed hoc non obstante substantia potest poni in diuersis locis sine multiplicatione sui: ergo & quantitas similiter.

Confirmatur secundo: non obstante quod quantitas sit principium constitutendum aptam, ut sit in loco circumscriptiuæ, potest poni supernaturaliter in alio loco definitiuæ absque multiplicatione sui: ergo & circumscriptiuæ, quia ex hac ratione æque repugnaret utrumque.

Confirmatur tertio: ideo principia essentialia nequeunt absque multiplicatione facere diuersas species, quia sunt determinatae essentialiter ad unam speciem; & quia nequit intelligi quomodo facerent eadem principia diuersas species, mo id aperte repugnat, tum quia essent & non essent distinctæ realiter & specie inter se: sed quantitas, licet sit principium constitutendum rem aptam ut sit in loco, non tamen determinatur ad unum locum, ita, ut non possit poni in alio: nec est repugnancia in hoc, quod sic constitutur, aut major difficultas in modo intelligendi quomodo constitueretur in diuersis locis circumscriptiuæ quam definitiuæ: per quod totaliter ruit predicta confirmationis.

62 Obijcies septimo ex Ioanne à S. Thoma principalem implicantium, ad quam certa reducuntur, & que in re forte coincidit cum precedentibus, & solvit sufficenter ex dictis, qui mias non abs te erit eam particularius

proponere & soluere, ut clarissima veritas conclusionis nostra appareat: Sequeretur diuisio quantitatis & consequenter corporis, & sic tam quantitas, quam corpus esset & nos esset diuisa a seipso, quod implicat. Probatur sequela: quia illud corpus haberet duplē superficiem terminantem: ita ut si simul accederent, aut si poneretur corpus in duobus locis immediate coniunctis, tangentे se in unicū loco, non secus ac tangunt diuersa loca, in quibus ponentur illud corpus: sed illa dicuntur tangere se, quorum extrema sunt simul; ergo deberet habere duplē superficiem, qua se in unum tangent, & consequenter diuidetur eius quantitas.

Confirmatur: quia inter quantitatē corporis existentis Romæ, & quantitatē corporis existentis Coracigæ, intercedent aliæ quantitatēs non continuas, ergo diuidetur, quia tunc quantitas diuiditur, quando inter hanc & hanc quantitatēm interponitur alia quantitas, aut aliud corpus intermedium, quod non continetur cum illa quantitate.

73 Respondeo negando sequelam cum sua probatione: sicut enim esset idem corpus in diuersis locis, ita etiam & eadem quantitas, & consequenter eadem, & non duplex superficies terminans: nec etiam illæ duas superficies aut tangent se, aut tangent duo loca, in quibus ponentur, quia omnino non sunt duas, sed una quæ tangent illa duo loca; & illa una quantitas, si replicaretur in loco proximo, non tangent se ipsum, quia tactus est inter realiter distincta; sed appetit tamen sensu, quod essent duas superficies tangentes se; quia quantū ad sensum, eodem modo se haberet illud corpus replicatum in illis duobus locis, ac si essent duas quantitatēs in illis. Quod si nihil aliud velit hic author per tactum quantitatēs, quam quod quantitas existens in uno loco sit etiam in alio loco contiguo, concedo, quantitatēm existentem in duobus locis contiguis ut est in uno loco ex illis, tangent se ipsum, ut est in alio loco.

Ad confirmationem respondeo negando consequentiam, & distinguendo eius probationem: quando inter hanc & hanc, id est aliam distinctam, interponitur alia quantitas, aut corpus ab utraque distinctum, concedo: sed id non accidit in casu nostro: quando inter hanc & hanc, quæ non est alia, sed eadem replicata, interponitur alia quantitas distincta & discontinuata, nego: & ita accidit in casu nostro.

74 Confirmatur utraque hæc responsio: de facto inter quantitatē corporis Christi existentis in hoc altari, & eandem quantitatē existentem in alio altari interponitur alia quantitas discontinuata ab illis, & tamen nequit dici discontinuari, aut diuidi propriæ: ergo nec ex eo, quod ponatur quantitas eadem circumscriptiuæ in diuersis, & interponatur alia quantitas inter ipsam ut existentem in uno loco, ac se ipsum ut existentem in alio loco, sequitur quod debeat diuidi entitatiæ; licet possit dici quantum ad hoc, quod occupet loca inter se diuisa, Rursus corpus Christi, ut existens sub una hostia, potest esse in loco contiguo, quatenus existit in alia hostia, & tamen nequit dici tangere se ipsum: & idem est de Angelo existente in loco bipalmari, nam ut coexistit & commensuratur secundo palmo istius loci, non potest dici tangere se ut commensuratur primo palmo: ergo quamvis eadem quantitas esset circumscriptiuæ in diuersis locis continguis, non debet dici quod tangat se. Nec refert, quod corpus existat modo indivisiibili in hostia, atque adeo quod non possit discontinuari aut tangi, vel tangere: nam si nihil aliud requiratur ad tactum, quam quod ponatur in locis continguis, omnino sequitur quod tangat se; aut si aliud requiratur ad tactum, ergo eadem quantitas circumscriptiuæ posita in locis continguis, ex hoc præcisè non debet dici tangere se.

Rursus, si nihil aliud requiratur ad diuisiōnem quantitatis, quam quod ponatur in locis separatis, & alia quantitas ponatur in locis intermediis, est evidens, quod quantitas Christi diuidatur; quod si aliud requiratur ad diuisiōnem, ergo ex hoc præcisè, quod quantitas circumscriptiuæ ponatur in diuersis locis separatis, & quod alia quantitas ponatur;

ponatur in locis intermediis, nō sequitur quod dividatur, differētia enim illa existendi modo diuisibili, & modo in diuisibili omnino nihil facit ad rem; neq; poterit vñquā assignari ratio, cur debeat dici diuidi quantitas diuisibili liter posita in diversis locis separatis, posita alia quantitate in locis intermediis, & non debeat dici diuidi quantitas similiter posita indiuisibili, nec poterit similiter ratio cur quantitas diuisibili posita in duobus locis contiguis tangat se (loquor de tactu physico, qualem possunt habere duo lapides; non de sensibili aut in rectio- nali, qui fit per potentiam vitalem tactuum, & conuenit solis animalibus, nec facit ad propositum) & non tangat se, si ponenteret in locis contiguis indiuisibili.

Ex hactenus dictis patet, præcipuas difficultates, quæ proponuntur ab aduersariis contra existentiam corporis in duobus locis circumscripsiæ, militare contra existentiam corporis sacramentaliter in duobus locis, Vnde si quis admetteret ob illas difficultates implicantem vnum, nō posset defendere alterum, quo sane fatetur in eum intel- lendum conuinici.

73 *Obiectio octaua: sequeretur quod idem posset pone- re se naturaliter in pluribus locis discontinuis, sed hoc est absurdum.*

Probatu sequela: quia homo existens Romæ posset se ibi localiter mouere & naturaliter quidem; & idem si replicaretur Corcagia, posset similiter lo mouere, ergo posset se naturaliter in illis duobus locis.

Respondeo distinguendo sequelam: absolute, & simpli- citer, nego: ex suppositione miraculi replicationis, concesso. Sicut enim nō est inconveniens quod Angelus Romæ existens intelligeret naturaliter res existentes in Indiis, ex suppositione quod replicaretur in illis, ita etiam non est inconveniens quod corpus idem positus in diversis locis miraculose, posset se deinceps ponere in diversis locis simul. Quod si id etiam esset absurdum, tum negari debet sequela majoris cum sua probatione: neque enim posset mouere se ab illo loco, in quo replicaretur miraculose.

Confirmatur, quia non magis difficile est ponere natu- raliter corpus circumscriptum in duobus locis discontinuis, quam diffinitum, sed secundum Adversarii potest quod naturaliter ex suppositione miraculose transubstantiationis in diversis hostiis ponere corpus Christi in diversis locis definitum: ergo ex suppositione miraculose replicationis in loco circumscripsiæ, non est inconveniens, quod naturaliter possit posse in duobus locis circumscriptum.

Obiectio nono: sequeretur quod idem corpus caliceret, & frigesceret, moueretur & quiesceret, esset vnum & mortuum loqueretur & taceret, amaret & odio haberet idem obiectum; esset plenus cibo ac consequenter satur, sine vlo cibo ac consequenter famelicus; duceret choreas; construeret integrum exercitum, & huiusmodi alia, quæ videntur absurdia.

Respondeo primo, has etiam difficultates procedere cōtra positionem corporis circumscripti ipsius in uno loco, & sacramentaliter in pluribus, nam ut in uno loco, moueretur, & loqueretur, & posset amare, & esset plenus cibo, & ut in alio loco, nihil ex his ipsi competenter, aut si competenter, non esset absurdum quod haec competenter eidem subiecto, replicato tamen in diversis locis, & sic minor argumentum esset neganda.

Respondeo secundo directe, distinguendo sequelam: si af- fectiones aut formæ contrarie possint competere eidem subiecto, ut tenent plurimi, & speciatim *Anversi*, concedo sequelam & nego minorem: si non possint, vi tenent plures alii, & speciatim *Arraga cum Scotissis*, nego sequelam. An autem formæ contrarie possint competere eidem subiecto replicato, nec ne, quæstione sequenti examinabitur, & quia cōmunit tenet quod non à Scotissis, pro distinctioni solutione huius obiectiōnis iuxta principia corundem Scotistarum, negandum est, corpus replicatum habere maiorem virtutem aetiam ad aliquid faciendum, quam si non esset replicatum, nec etiam maiorem virtutem receptivam villarum formarum absolutarum. Vnde si existens in uno loco, non posset tollere plus ponderis, quam centum libras; nec replicatum poterit tollere cen-

tum libras in uno loco, & alias centū in alio ito si tollat centum in uno loco, non poterit tollere vnam libram in alio loco: Similiter si duo agentia, verbi gratia frigefactum & calefactum non possint producere in ipso frigus & calorem, quando applicarentur in eodem loco, nec poterunt id facere, si applicarentur in diversis. Sed codē modo disciri debet de actione eorum agentium, quando applicarentur corpori in diversis locis posito, quo si applicarentur ipsi in eodem loco. Hoc supposito.

77 *Respondetur* in particulari, quod non sit absurdum quod corpus moueatur in uno loco & quiescat in altero, loquendo de motu locali, quia hoc non est aliud quam quod ab uno ex duobus locis, in quibus esset, recederet, non recedendo ab altero loco: & idem est de loquendo & tacendo. Quādam autem ad frigefactionem & calefactionem, negandū est quod posset frigesceri & calefcieri in diversis locis, nisi posset in uno: & idem est de amore & odio eiusdem obiecti, & desame & saturitate, quatenus famis includit sensationem illam, qua sensibiliter molestatur, dum famem patimur. Quantum autem ad hoc, quod corpus esset plenum cibo in uno loco, & sine cibo in altero, hoc non esset inconveniens, quia nihil aliud sequeretur, quam corpus applicari alteri corpori in uno loco: cui non esset applicatum in altero, quod necessario contingit quando corpus ponitur in duobus locis. De vita & morte iuxta haec principia neganda est sequela, quia si corpus afficiatur anima, aut vla forma abscuta in uno loco, deber necessario affici eadem forma in alio loco, & sic non poterit in uno loco esse vnum, id est coniunctum cum anima, & in alio loco mortuum, id est priuatum anima; vnde si occideretur quis in uno loco, desineret anima esse in eius corpore in omnibus aliis locis, atque adeo nulli bi esset vnum. Illud de exercitu & choreis concidendum est, nec habet difficultatem.

78 *Quares*, per quam actionem ponenter corpus in Per quam duobus locis; an per adductionem, hoc est per actionem, actionem qua produceretur solummodo nouū vbi in ipso; an vero ponenter corpus in per actionem substantialem, per quam reproduceretur duobus locis ipsamet substantia ante producta.

Respondeo quod connaturaliter deberet produci per ad- ductionem solum, quia illa sola sufficeret & debet adesse, & altera omnino esset superflua, imo verisimilius esset impossibilis, quia ex suppositione, quod res sit semel pro- ducta, non potest nisi destruatur iterum reproducere: sicut nec pro eodem instanti bis reproducere, propter principia illa, ex quibus sequitur quod non potest idem effectus dependere à pluribus causis totalibus.

Dicere talis corpus transit de non esse in hoc loco, se- cundo verbi gratia in quo replicarentur, ad esse in hoc loco tergo per productionem nouam ponitur in illo loco.

Respondeo distinguendo consequen- per productionem nonam terminaram ad vbi, à quo formaliter haberet cor- pus esse in secundo loco, concedo consequentiam: per productionem nouam, quæ terminaretur ad ipsum cor- pus, nego consequentiam.

Confirmatur: quia licet corpus habeat esse de novo al- bum, cum ante non esset album, aut habeat de novo poni sub albedinem, tamen hoc non habet per actionem aliam, nisi per illam, quæ terminatur ad albedinem eductam ex ipsis potentia: ergo similiter quando corpus de novo ponitur in hoc loco, id sit per actionem solum illam, per quam producitur vbi intrinsecum in ipso eductum ex eius potentia.

79 *Dicere* secundo cum Coninko de Sacramentis, qu. 76. art. 4. dub. 3. Si Deus Iohannem Romæ existentem vellet in instanti ponere Dublinij, hoc non posset facere per ad- ductionem, seu per reproductionem: ergo quotiescumque replicatur res, debet replicari per reproductionem. Petet consequentia a paritate rationis: probatur antece- dens: quia si fieret per adductionem, vel produceret il- lud vbi in Iohanne Romæ existente, vel existente Du- blinij non primum, quia alias vbi Dublinense esset Romæ, quod est absurdum: non secundum, quia sic de- beret Iohannes Dublinij prius existere, quam haberet vbi Dublinense, & sic fuita ponenter tale vbi, & præterea non

nisi posset esse prius ibi, nisi per actionem reproductiveam.
Confirmatur: quia illa duo vbi habent se, sicut calor, & frigus respectu sui subiecti: ergo vbi Dublinense deberet recipi in Ioanne habente vbi Romanum, & sic illud vbi Dublinense deberet esse Romæ.

Respondebat Mastrinus, quod illud vbi Dublinense producetur in Ioanne, non Romæ, sed Dublinij existente, pro aliquo priori naturæ fundamentaliter.

Sed contra: quia quanto à quo habet Ioannes formaliter pro illo priori naturæ esse Dublinij fundamentaliter non à scipio, quia Ioannes ex se est differens ut sit fundamentaliter in quocumque loco, in quo potest esse formaliter: non ab aliqua alia forma distincta, quia nulla potest assignari, & si assignaretur, frustra ponetur vbi sequens; nec esset ratio cur ab illa forma non esset formaliter Dublinij, & non tantum fundamentaliter: non etiam ab actione quia nullam adductiuit *Mastrinus*, nisi adductiuit, quia non versatur circa Ioannem, nisi quatenus datur ipso, vbi, & consequenter non versatur circa ipsum pro vilo priori instanti naturæ in quo antecedit vbi.

So Melius Respondebat negando antecedens cum minori probationis pro secunda parte, & probatione eiusdem partis: nam cum ab ipso vbi habeat Ioannes formaliter esse Dublinij, non debet prius vlla ratione esse Dublinij quam habear ipsum vbi.

Quæ responebo confirmatur, & similiter impugnatur doctrina Coninchii: quando homo mouet scipium ab uno loco ad alium locum, non habet actionem substantialiem, per quam producat suam substantiam, ut est evidens, sed tantum actionem adductiuit, per quam producit vbi: Sed posset probari quod haberet actionem substantialiem, & quod non sufficeret adductiua, si valeret obiectio Coninchii, aut si non sufficeret nostra responsio: ergo illa non valeret, & hæc sufficit: probatur minor proponendo eandem obiectiōnēm contra actionem, qua Petrus ponit, ut naturaliter in alio loco: Vēl per illam actionem producit vbi in scipio existente in loco priori, vel existente in loco nouo: non in loco priori, quia implicat vbi, quod ponitur in secundo loco, esse in primo loco, tam bene quam implicat vbi Dublinense esse Romæ: non in scipio existente in secundo loco, quia sic prius esset in secundo loco, quam produceretur in ipso secundum vbi, quod aequaliter absurdum est, ac quod prius existeret Dublinij quam haberet vbi Dublinense. Ecce argumentum Coninchii directe: que probare quod homo mouens se ab uno loco ad alium moueat se per reproductionem, ac quod homo motus à Deo ab uno loco in alium per talim moueatur. Itaque quemadmodum in potest quis se ab uno loco ad alium mouere per actionem adductiuit, seu produciuit noui vbi solummodo: ita etiam potest Deus per talim actionem ponere illum in alio loco, relinquendo ipsum in priori.

81 Ad confirmationem respondeo negando consequentiam: immo si vbi Dublinense recuperetur in Ioanne, ut habente vbi Romanum, non expelleret vbi Romanum, & consequenter non haberet se sicut calor, & frigus contra a suppositum antecedentiis. Itaque illa duo vbi expellunt se formaliter ab eodem subiecto, quia in instanti, quo producitur unus, definitus alterum: & veram est dicere quod iam non sit, & ante immediate fuit: & sicut quando unus homo mouet se ab uno loco ad alium, solum producit vbi nouum absque vlla alia actione, quia produceret suam substantialim, licet illud nouum vbi non sit producendum in ipso, ut existente sub priori vbi: non obstante quod illa duo vbi habeant se sicut calor, & frigus quantum ad expulsionem connaturalem sui inveniunt ab eodem subiecto; ita etiam Deus potest subiectum producendum in hoc loco in alio loco absque vlla alia actione præter adductiuit.

82 Dices tertio. Homo primo productus Romæ, & replicatus Corcagie, quavis non conservaretur vbi Romanum, conseruaretur Corcagie non solum quoad vbi, sed quoad substantialia m: ergo signum est quod productus fuerit Corcagie non solum actione adductiuit, sed substantiali, quia alias non deberet conservari substantialiter ibi,

De Loco,

nec consequenter vlla ratione, quia nisi conservaretur substantialia ipsius, non posset conservari vbi ipsius, quod haberet pro subiecto substantialiam.

Respondens negando consequentiam cum sua probatio ne, quia deberet conservari ibi quoad substantialiam, quandoquidem non desit, ut supponitur, actio conservativa ipsius, quia independens est ab hoc & illo vbi, & potest cum quolibet ex ipsis coexistere, immo præsupponitur omni actiōni adductiuit, & omni vbi: quod si illa desisteret, periret res quoad substantialiam, & quoad omnem locum, & vbi consequenter.

Q V A E S T I O VI.

Quas formas debet, & prius habere corpus positum in diversis locis.

83 Prima sententia est, formas omnes absolutas, independentes à loco, coque priores, quæ insunt corpori in uno loco, debere necessario ipsi insitæ in quocumque loco ponantur, ita, ut oppositum nequeat fieri de potentia Dei absolute: formas vero dependentes per se à loco non debere insitæ corpori in omnibus locis, sed aliquas in uno, & alias in alijs locis. Hanc tenet *Scotus* communiter hic, & *q. d. 10. q. 1. n. 13. vbi Doctor videtur idem sentire*; & in q. 4. n. 10. Hoc sequitur *Vasq. p. diff. 189. c. 4. Ruris hic q. 7.*

Secunda sententia tenet formas absolutas omnes, quæ insunt in uno loco, debere insitæ in quocumque communi tate loquendo, oppositum tamen posse contingere de potentia absoluta. Hanc tenet *Gab. l. cl. 4. in cas. S. I. Suar. & Hurtado b. P. Santius p. par. questione 76. art. 5. d. diff. 3.*

Tertia sententia est, posse naturaliter contingere ut aliæ quæ affectiones seu formæ absolutæ sint in uno loco in corpore, quæ non sint in illo in alio loco. Ita *Aleij. 4. p. 9. 4. Occam. 4. q. 4. Maior. d. 10. q. 4. Averfa. q. 27. sec. 7. Ariag. diff. 14. sec. 7.* Et si quadratur quænam similitudine accidentia, aut formæ absolutæ, quæ possunt naturaliter non replicari: respondent illa, quæ non sunt de compleimento naturali corporis, nec proprietates physicae eius. Ex his autem qui tenent hanc sententiam, aliqui, ut *Suar. & Averfa* tenet posse corpus in diversis locis habere formas oppositas, ut calorem, & amorem in uno, & frigus ac odorem in alio, quamvis eas non posset habere simul in uno loco. Alij vero, ut *Ariaga*, negant formas absolutas, quæ sunt ita contraria, ut nequeant esse in eadem subiecto in eodem loco, posse esse in ipso in diversis locis simul.

C O N C L U S I O.

84 Non potest naturaliter contingere ut vlla forma ab soluta sit in corpore in uno loco, que non sit in illo in quocumque alio loco. Hæc iuxta primam, & secundam sententiam contra tertiam:

Probatur aurum: quia ideo nequit naturaliter corpus moueri ab uno loco ad alium locum absque eo, quod mouentur cum ipso omnia accidentia, quæ erant in priori loco, & ab ipso independentia: quia & erant independentia à priori loco, & quia vincabantur physice corpori tanquam subiecto: ergo quando corpus ponetur in pluribus locis, talia accidentia debent naturaliter ipsum comitari. Probatur consequentia à paritate rationis.

Confirmatur: quia non solum accidentia, quæ sunt de complemento naturali corporis, solum sequuntur à loco in locum, sed etiam quæ sunt ipsi violenta, ut calor est aquæ: ergo, quando corpus replicatur, non solum debet in ipso replicari accidentia connaturalia, & quæ sunt de complemento ipsius, sed etiam alia quæcumque absoluta, ac independentia à loco, etiamsi non sunt connaturalia, sed violenta.

65 Obiectus cum Averfa: aliquæ affectiones sunt, quæ ex natura sua dependenti à circumstantia loci, & rerum vicinarum in loco, videlicet visio albedinis dependet ab obiecto albo positio in hoc loco, & non in alio, & calor dependet

dependet ab igne applicato in hoc loco, & nō in alio: ergo tales affectiones nequēt esse naturaliter in alio loco.

Confirmari potest: quia actus vitales non sequuntur corporis ab uno loco in aliud locum propter dependentiam, quā habent ab obiecto positio in tali loco, & nō in alio: ergo non debent naturaliter replicari in aliis locis.

Respondeo distinguendo antecedens: quantum ad productionem, & conseruationem etiam, loquendo de actibus vitalibus, qui in esse, & conservari dependent à praesentia obiecti, concedo; quantum ad hoc, quod non possent esse in alio loco, modo tamen corpus permaneat in illo loco, vbi erat obiectum, à quo caufabantur, & conservabantur, nego antecedens, & consequentiā. Et sane mirum est adduci illud exemplum de calore ab *Auersa:* nam quemadmodum ille calor, licet de pendeat in fieri ab obiecto applicato in tali loco, tamen conservatur in aliis locis vel à subiecto vel ab aliis causis ex suppositione quod semel productus sit: ita ex tali suppositione deberet connaturaliter conservari in corpore replicato vel ab ipsomet corpore, vel aliis causis à quibus conservaretur, si corpus produceretur in aliis locis relictō priori in quo productus est in ipso calor.

Ad confirmationem nego consequentiā: ideo enim non comittatur corpus, quia in alio loco nō est causa conservativa ipsius: at si maneat in priori loco est causa conservativa ipsius, & consequenter poterit esse in aliis locis.

86 *Obiicies secundo:* Actiones sensuum externorum non possunt naturaliter exerceri, nisi circa obiectum præses: nec obiectum aut ignis hic existens habet virtutem suę producendi aliquid in India, sive replicandi aliquid: ergo non potest fieri ut visio aut calor hic productus connaturaliter sit in India, quamvis idē ipsum corpus, in quo produceretur, & conservaretur hic, efficeretur replicatum in Indiis.

Confirmatur, quia si corpus Christi, dum esset in terris in statu suo naturali, caleferet à causa naturali, & existeret sacramentaliter in alio loco, non posset fieri naturaliter, quod calor in illo productus reperiatur in illo in Eucharistia, quia causa naturalis nihil potest producere in corpore Christi existente modo sacramentali.

Respondeo distinguendo antecedens quoad primā partē: nisi circa obiectum quod sit præsens alicubi corpori habenti istas actiones, cedam antecedens: quod sit præsens in omnibus locis, in quibus reperiatur illud corpus, aut illæ actiones, nego antecedens, & consequentiā. Distinguenda etiā idē antecedens pro secunda parte: nec obiectum nec ignis existens hic habet virtutem productivam alicuius in India, directe & immediate, cedam: indirecte, & quasi secundatio, quatenus scilicet productus illud hic in eodem subiecto, quod est etiam in India, nego antecedens: nā ex suppositione replicationis corporis, & quod obiectum aut ignis producat formā hic in illo subiecto, sequitur connaturaliter salte, quod debeat replicari in India, quia vel illū ipsum vbi corporis in India replicatum facit etiā accidentia absoluta replicata, ut tenere debet qui nō multiplicat vbi in eodem subiecto, vel certe connaturaliter debetur replicatio per vbi distinctū accidentibus absolutis ex suppositione quod ponatur replicatio in eorum subiecto, sicut datur connaturalis vis motiva respectu accidentium absolutarum illi, cui datur vis motiva respectu subiecti eorum.

Quod si queratur, à qua causa produceretur vbi replicatum, quo replicaretur calor hic productus ab igne hic existente, in India, vbi idem subiectum reperiatur:

Mastrum responderet virtutem productivam ipsum vbi, non posse tribui igni, quia virtus ignis hic existens non potest se extendere ad producendum immediate aliquid in India: unde tenet illud vbi debere produci a solo Deo immediate, qui ea voluntate qua decreuit ponere corpus in duabus locis, decreuit etiam replicare cum ipso omnia accidentia absoluta, quae adueniunt ipsi, in quemque loco adueniunt ipsi.

Ego certe fateor, difficile esse adscribere igni hic existenti productionem immediatam vbi Indici, quod ibi tantum producitur, atque adeo recurendum esse ad Dominum Deum: sed non video tammodo possit Dominus Deus simpliciter obligari ad illud producendum.

etiā ex suppositione replicationis ac productionis formæ hic productæ: quandoque enim actiones sunt realiter distinctæ, & separabiles à se inuicem, non videtur quod possit Deus ex suppositione vnius obligari necessario ad positionem alterius. Sed actio, quæ replicatur corpus, & actio quæ producitur hic calor, & actio, quæ producitur vbi Indicū ictius calor, sunt actiones realiter distinctæ, potest enim corpus replicari absque eo quod producatur calor hic, & potest replicari calor in Indiis absque eo quod producatur hic ab igne, & potest esse actio productiva ipsius hic absq; eo quod replicetur in Indiis: ergo Deus nō potest obligari ad producendum vbi Indicum quamvis replicaverit corpus in Indiis, & productus sit in ipso calor hic. Quod si ad replicationem corporis, & productionem caloris in ipso hic necessario deberet produci vbi Indicum, sic vt de potentia absoluta non posset nō produci, deberet tū vbi Indicum produci per resultatiā, & non per actionem ad se immediate terminatā, sicut discurremus de relationibus intrinsecis aduentientibus, hoc autē aliunde esset inconveniens, quandoquidem directe per actionem ad se immediate terminatam posset produci, quod non deberet dici de formis producibilibus perfrumentantia. Itaque supposito quod vbi Indicū producatur à solo Deo, existimo Deū posse absolute illud non producere, non obstante replicatione corporis, ac productione caloris in ipso; & hoc ipsum est fundamentum sat bonum pro conclusione sequenti.

88 *Obiicies tertio:* Si corpus replicaretur hic, vbi adfert ignis, & in Indiis, vbi adfert nix, deberet necessario naturaliter loquendo habere calor hic causatū ab igne, & frigus ibi causatū à niue. Probatur sequela: quia ignis hic efficit causatiū caloris naturaliter, & nullū haberet impedimentum, & similiter nix in Indiis est naturaliter causatiū frigoris, nec habet impedimentum: nec enim credibile est in casu tali igne impeditiā niue, aut niuem ab igne: ergo etiam connaturaliter loquendo non deberent qualitates absoluta replicari cum corpore.

Respondeo iuxta secundam propositionem *Dotoris in 4. dist. 10. quæst. 2. n. 13.*, eodem modo posse diuersa agentia agere in corpus applicatum ipsius in duobus locis, ac si applicarentur ipsi in eodem loco, unde sicut si ignis & nix applicarentur corpori in eodem loco, non possent ipsum frigescere & calefacere in gradibus, in quibus calor & frigus sunt cōpossibiles naturaliter; sic nec si applicaretur ipsi in diuersis locis, unde in forma, nego sequela: cū sua probatione: nam illud ipsum impedimentum quod haberet ignis & nix, si applicarentur in vno loco, haberent, quando applicarentur in diuersis locis, nec in hoc est vla difficultas; nam distantia ipsorum ad hoc nihil facit; cum non debeat impeditre se agendo in se inuicem, impediant se præcile propter incompatibilitatem, quam habent effectus eorum; ex hac enim oritur quod vterque non possit agere ad illos effectus, sed vel fortius agens producere suum effectum, & alterum nihil producere, impeditum ab effectu alterius; vel vtrumque producere aliquem effectum medium, ad quem vtrumque concurreat potest, vel si vtrumque sit aequalis virtutis, neutrum aget, vel non aget nisi illud quod determinabit à Deo.

89 *Obiicies quarto.* Petrus positus Romæ deberet connaturaliter videre obiecta sibi ibi proposita, & existens in Hibernia deberet connaturaliter videre obiecta proposita in Hibernia: sed hoc non posset facere, si vtrobique haberet visiones habitas in vtroque loco: ergo non deberet illas habere.

Respondeo iuxta tertiam propositionem *Scoti*, nemppe quod corpus positum in diuersis locis non haberet maiorem actiuitatem circa obiecta sibi applicata in illis, quam haberet, si applicarentur in eodem loco, quia diuersitas loci non auget virtutem ipsius.

Respondeo, inquam, iuxta hoc, distinguendo minorem: si deberet connaturaliter illa videre, casu quo applicarentur in eodem loco, transeat; sed nego minorem: si non deberet, nego maiorem.

Si gravatur autem, quænam videret: & effordeo, illa ad quæ determinaret Deus, aut quæ essent fortius motiva.

CONCL VSI O II.

Potest nō
repliari
acciden-
tia
absoluta
in corpo-
re rapi-
cato.

90 *De potētia Dei abſoluta fieri potest ut repli cato corpo- re non replicetur accidens ab ſolutum in illa ſubie ctū. Hac est iuxta ſecundam, & tertiam ſententiam contra pri- mam: & quamuis Doctoꝝ dicat abſolute, debere replicari accidens quodcumque abſolutum replicato corpo- re, & ſecundam alias contradictionem, hoc tamen debet intelligi in ordine ad potentiam naturalem, & ordi- nariam, ſicut intelligitur id, quod dicit Philoſophus, nempe quod si contraria poſſent eſſe ſimil in eodem ſubie cto, etiam contradictiones poſſent eſſe ſimil.*

Probatur conclusio: quia non debent accidentia abſoluta replicari neceſſario, nec ex eo quod coniungatur phy- ſice cum ſubie cto replicato, nec ex eo quod ſint inde- pendenta à loco, ac ipſo priora, nec ex utroque capite ſimil, nec illa alia ratio neceſſarie connexionis afferri potest in ordine ad potentiam extraordi nariam Dei: ergo non debent ſic neceſſario replicari. Probatur antecedens quoad primam partem: quia ſecundum aduersarios non replicatur vbi, nec aliud accidens dependens à loco, & tamen ſubie ctantur phyſice in corpore replicato: ergo coniungit illa phyſica non infert neceſſario replicationem. Probatur antecedens quoad ſecundam partem, quia independenta à loco, & prioritas refectu ipſius, non facit aliud, quam quod poſſet replicari; licet acci- dens dependens à loco non poſſet replicari; ſed ex hoc non ſequitur quod debeat neceſſario replicari, cur enim id ſequeretur? aut eut neceſſarii eſt, ut accidens indepen- dents à loco debeat replicari replicato ſubie cto, quātum ad potentiam abſolutam? Probatur antecedens quoad terram partem, quia ſi nec coniungit illa phyſica ſecun- dum ſe, nec independentia à loco ſecundum ſe infert neceſſario illam replicationem, non eſt illa ratio cur vrumque ſimil inferat illam.

91 *Probatur ſecundo idē antecedens, & ipſa etiam con- cluſio direc te; de facto naturaliter loquendo, aliud ab ſolutum, & prius loco ac independentis ab illo coniungit- tur, & vniuit phyſice ac iutime cū alio ab ſolutu, nec tamen reperitur vbi cumque reperitur illud aliud ab ſolutu: ergo licet ex duobus ab ſolutis vnum ponatur in alio loco, manendo in priori, non eſt neceſſe, ut aliud ab ſolutu, quamvis coniungatur phyſice cum ipſo, & ſit prius loco, ponatur in illo alio loco. Probatur antecedens: quia ca- put vniuit phyſice anima rationali, & eft quid ab ſolutu ac prius loco, & tamen non ponitur vbi cumque ponitur anima, nec enim ponitur in loco pedis, ut etiam reperitur anima. Nec valit dicere quod anima ſit illimitata, atque adeo quod poſſit ponit in diuerſis locis ſimil, in quibus neque illa pars corporis ponit ſimil. Non inquam, valit hoc, tum quia quemadmodum anima habet hanc illimi- tationem naturaliter, ita etiam quacumque alia for- ma abſoluta poſt̄ habere talē illimitationem in ordine ad potentiam ſupernaturalē, tum etiam quia vi huius argumenti, ſolum conſiſtit in hoc, quod non repugnet replicari vnum ex ab ſolutis coniunctis, quin replicetur alterum, id quod evidenter ostendit hoc exemplum de anima, vnde cumque proueniat, quod id competit anima. Nec etiam valit dicere, quod non ſit quidem neceſſe ut replicata forma replicetur ſubie ctum formæ, ſed quod ſit neceſſe, ut replicato ſubie cto replicetur forma: nam eſt eadem ratio de utroque, nec inquam poterit dari diſparitas illa ſufficiens.*

92 *Confirmatur hoc quia non ratione formæ, ut ſic, oriatur ut replicato ſubie cto replicari debeat, quando- que ſecundum aduersarios aliquæ formæ non repli- centur, verbi gratia ille, quæ dependent à loco, nec etiam oriatur ex ratione formæ talis, verbi gratia ab ſolutu, quia non poſt̄ ostendit cur ex ratione ab ſolutionis, ut ita loquar, oriatur quod neceſſario debeat replicari replicato ſubie cto, licet ex illa oriatur, quod poſſit replicari.*

Arriaga conſiſtat hanc conſtruacionem exemplo intel- lectionis, quia eſt in capite cū anima, non vero in pede: ſed aduerſarij id negant, nec probatur ab Arriaga, aut

ab illo probari poſteſt.

Melius exemplum poſt̄ afferri de humana ratiōe Christi, quæ eſt intime coniuncta Verbo, & in ipſo ſubſtituē, que tamen non reperitur vbi cumque reperitur ipſum Verbum: ergo non eſt neceſſarium ut vbi cumque reperitur ſubie ctum reperatur ipſa forma etiam ab ſoluta; & con- ſequenter quamvis replicetur ſubie ctum, non debet ne- ceſſario replicari forma ab ſoluta in ipſo ſubie cto.

93 *Probatur tertio cōcluſio: quia nō poſt̄ aſſignari illa implicatio in eo, quod non replicetur forma ab ſoluta replicato ſubie cto ergo dicendum eſt, quod de potentia ab ſoluta poſſit non replicari, licet replicetur ſubie ctum: antecedens probatur ex ſolutione obiectionum.*

Probatur quartio, ex dictis ſupra n. 84. Calor producetus hic in corpore hic, & in Indiis poſto nō replicatur ab illo vbi nouo Indico in ipſo produceto, quod vbi à ſolo Deo eft producibile: ſed Deus non tenet neceſſario illud producere: ergo poſt̄ calor non replicari. Probatur mi- nor: quia actio, qua produceretur, diſtinguit realiter ab omnibus aliis actionibus, quæ ibi reperiuntur: ergo non obſtantibus illis Deus poſt̄ non habere illa actionem, videtur enim neceſſarium, quod Deus poſt̄ abſti- nere à quacumque actione realiter diſtincta ab alia actione, non obſtante, quod fit altera actione.

94 *Obiectio primo authoritatē Scoti in 4.d. 20.g. 2.z. 13. vbi proponit tres propositiones ad ſoluendas implican- tias, que proponi poſſent contra replicationem corporis circumscriptiū: quarum propositionum prima eſt, quod quacumque ſint priora vbi, uniformiter in ſu- corpi habenti diuīla vbi: ergo debent accidentia ab ſoluta replicari, ſi replicetur ſubie ctum eorum.*

Repondeo, Scotus non velle, quod illa ab ſoluta debeat in- ita neceſſario inesse ſubie cto ſuo vbi cumque ponitur, quin oppoſitum fieri poſſit de potentia ab ſoluta; ſed tantum quod naturaliter loquendo, deberent accidentia illa ſubie ctum comitari, ac replicari cum illo. Hac ex- pliatio patet, tum quia ipſa verba nihil aliud praſe- runt, tum quia ratio Scoti, qua probat illam propo- niem, nihil aliud concludit; propositiones autem ac con- elutiones Doctoꝝ non debet extendi ad aliud, nili al quod ſe extendit probatio & fundamentum, quo vnu- tur. Quod ratio vero eius nihil aliud cocludat, patet quia haec eſt ipſius ratio: Prius naturaliter nō variatur propter variationem posterioriſ. Hec eſt dicere, ex eo, quod adue- niant plures formæ ſubie cto, quæ ſunt posteriores aliis formis, in ipſo exiſtentibus, non debet ſubie ctum variari quoad illas formas priores, ſed quoad illas, non obſtan- tibus formis posterioribus, uniformiter ſe habere poſſet. Sed haec probatio imprimis nō dicit quin poſſint variari formæ priores, ſed ſolum, quod non variantur, aut quod non debeant variari. Deinde nō dicit, quod non poſſit eſe variatio in ſubie cto quoad formas ab ſolutas, ſed quod illa variatio nō oriatur neceſſario ex vi varietatis, quæ eſt in formis posterioribus: quod verū eſt, quia ſine dubio poſſut formę ab ſoluta manere eodem modo in ſubie cto aduenientibus pluribus respectibus posterioribus: vnde ſi fiat variatio quoad formas ab ſolutas, nō oriatur praeceſte ex variis vbi, ſed ex alio capite: ergo haec probatio nō cocludit nō poſſe fieri variationem quoad formas ab ſolutas, quando fit variatio quoad formas respectivas posteriores.

95 *Obiectio ſecunda Doctoꝝ in eadē diſtinctione q. 4.m. 10. vbi expreſſe habet, quod neceſſe ſit eadē proprietates & partes in eſte corpori in diuerſis locis: ergo nō poſt̄ fieri quod habeat aliud accidens ab ſolutum in uno loco, quin habeat illud in quo cumque alio loco exiſtit.*

Repondeo imprimis, illud neceſſe poſſe optime intelligi, ut ante dixi, de neceſſitate quoad potentiam ordinariam & connaturalē; hoc autem non eſt contra nos. Repondeo ſecundo, Scotus ſolum velle, quod neceſſe ſit ut eadē proprietates ab ſolutu ſint in ſubie cto in omnibus locis, ſi non fiat alia variatio circa ipſu, quia quod ſit in pluribus locis; at ſi aliud aliud fiat circa ſubie ctum & proprietates illas, illud non erit neceſſe, nec vult Scotus quod ſit in tali caſu neceſſe. Hac etiā expoſitio patet ex ratione,

ratione, quam afferit Scotus, quæ est hæc: Nullum absolu-
tum definit esse in aliquo adveniente sibi præcise, nouo
respectu extrinsecus adveniente. Ex hac ratione nihil
aliud sequitur, vt pater ex terminis, quam quod ex vi
præcisa plurium vbi, non debeat definire aliqua forma
absoluta, & cōsequenter, quod nisi aliquid aliud fiat cir-
ca subiectum, & formas suas absolutas, præter hoc quod
dentur in subiecto plura vbi, quod illæ formæ absolute
necessario debeat inesse ipsi in omnibus locis, in quibus
ponitur: non vero consequenter quod ex aliis capi-
tibus non possit ori, vt non haberet easdem formas ab-
solutas in omnibus illis locis, si alia capita possint affer-
ri, ex quibus id oriri possit; sed possunt afferri alia capi-
ta: nam ex eo, quod Deus nolle et producere vbi re-
plicatum in aliqua forma absolute, illa forma tum
non replicaretur, & consequenter non esset replicatu-
m suu subiecto: ergo ex hoc loco Scotti nihil con-
cluditur contra nostram conclusionem, quod sane mihi videtur euidentis.

96. Obijecis tertio sequeretur contradictionia verificari de eodem. Si enim partes in hoc loco afficitur albedine, & in alio loco non afficitur albedine, absolute & sim-
pliciter potest dici, quod sit album, & non album.

Respondeo negando sequelem; nam si subiectum ha-
beat formam in vlo loco, quamvis non habeat illam in alio loco, absolute, & simpliciter debet dici de illo quod habeat illam formam, & non potest dici de ipso absolute & simpliciter, quod non habeat illam, quamvis possit dici de ipso, quod non habeat illam in tali loco. Habere autem formam absolute, & simpliciter, & non habere ipsam in aliquo particulari loco, non est contradic̄to; nec habere ipsam in vno loco, & non habere ipsam in alio loco.

Confirmatur hoc primo ad hominem, quia aduersarij concedunt corpus in vno loco habere vbi, quod non habet in alio, nec tamen admittent inde sequi contradictionem: ergo habere formam in vno loco, & non habere ipsam in alio loco, non est contradic̄to.

Confirmatur secundo: anima est in vno loco vnta capiti & in alio loco cum negatione vniōnis ad caput, nec inde sequitur vlla contradictione; & similiter humanitas est in vno loco vnta Verbo, & in alio loco non vnta absque contradictione: ergo potest subiectum esse vnitum formæ in vno loco, & in alio loco non esse vnitum ipsi absque contradictione.

97. Dices cū Mastrio, non esse contradictionem, quod anima sit vnta capiti in vno loco, & non vnta in alio, non quidem propter diuersitatem locorum, sed propter diuersas vniōnes, quas habet ad diuersas partes corporis. Deinde non est contradictione, quod humanitas sit vnta Verbo in vno loco, & non in alio, quia non vniōtur Verbo nisi inadæquate, propter illimitationem subiecti, scit nec caput vniōtur anima nisi inadæquate propter illimitationem animæ: sed forma vniōtur subiecto adæquate, & sic debet esse in ipso vbicunque.

Corrā primū ex his de anima: anima quia potest habere diuersas vniōnes ad diuersas partes, potest etiā ratione istarum diuersarū vniōnem accidere vt aliquid sit coniunctū cū illa, vt subest vniōni, quod non est coniunctū cū illa, vt subest alteri vniōni: ergo si corpus potest habere diuersas præsētias locales ad diuersa loca, potest ratione istarum diuersarū præsentiarum habere aliiquid coniunctū secum, vt subest vni præsentia, quod non est coniunctum cum ipso, vt subest alteri præsentia, à paritate rationis. Deinde falso est quod diuersitas vniōnum animæ sit ratio præcisa, cui habeat coniunctionem cum capite, & negationem coniunctionis cū capite, si omnes partes corporis ponerentur in eodē loco, haberet illas diuersas vniōnes, & tamen non esset verū de illo dicere, quod haberet vllibi negationē coniunctionis cū capite: vnde vt habeat hanc negationem, necessario requiritur, quod sit in diuersis locis, & hoc sufficit ad hoc, vt absq; contradictione possit habere coniunctionem in vno loco, & negationē coniunctionis in altero loco, quāvis non haberet diuersas vniōnes ad diuersa sub-

iecta: quod probo euidenter alio exemplo de Angelo: Angelus potest esse intime præsens penetratim cum corpore Petri in loco Petri, & simul existere in alio loco absque illa præsentia intima ad Petru, & hoc præcise ex eo, quod habeat diuersas præsentias locales, seu vnam præsentiam equivalentem diuersis: ergo diuersitas præsentia localis præcise sufficit, vt subiectum habeat formam, vt sub vna præsentia existit, & negationem eius ut existit sub altera præsentia.

98. Contra secundum de Verbo & humanitate: Ideo humanitas non dicitur vniō Verbo adæquate, sed inadæquate, quia non sic vniōtur ipsi, vt debeat esse vbicunque sit Verbum; sed si subiectum replicaretur absq; replicatione formæ, etiam dici posset de forma, quod non vniōretur subiecto illi adæquate: ergo falsum supponit Mastrius, quod forma vniōatur subiecto adæquate sic, vt non posset inadæquate vniō ipsi.

Confirmatur: quemadmodum Verbum est quid illimitatum, quoad locum naturaliter, ita corpus quod poneatur supernaturaliter in pluribus locis, etiam quid illimitatum quoad locum, non tamen naturaliter, sed supernaturaliter: ergo quemadmodum ex illimitatione Verbi potest etiā fieri, quod humanitas non vniōatur ipsi adæquate, potest etiā fieri, quod accidens non vniōatur subiecto existenti in diuersis locis, nisi inadæquate, & hoc supposito posset forma esse coniuncta cum ipso, vt in vno loco, quin coniungeretur cum ipso, vt in alio loco: quod admodum humanitas coniungitur cum Verbo, vt in vno loco, quin coniungatur ipso vt existenti in alio loco.

99. O' i' cies quarto: non alia ratione anima Christi ponitur sub speciebus Eucharistis cōcomitanter & ceteræ affectiones Christi, quā quod habeat naturalem connexionem, & vniōnem cū anima, non minus quam anima cum illa: non alia ratione quā quod habeat illā naturalem connexionem, ac vniōnem, & quod præterea connaturalius est vt vbicunque ponitur subiectum ibi ponatur quidquid spectat ad complementum ipsius, nec sit vlla ratio, cur separaretur etiam loco corpus Christi ab anima ipsius & aliis affectionibus absolutis, concedo antecedens, & nego consequentiam.

100. Dices: actio, quia ponitur corpus Christi sub speciebus, est extraordinaria: ergo nō deberet obseruare modū connaturalis rerum, sed tantum modū simpliciter necessarium: & consequenter, si non separat corpus, quod per se respicit, ab anima quam non respicit, nisi secūdario, signū est, quod non possit ab anima separari corpus. Respondeo distinguendo consequens primum: non deberet sic, quin bene posset aliter fieri connaturaliter loquendo, nego consequentiam primam & secundam. Itaque, quemadmodum actio, qua Deus resūcitare mortuum, licet sit supernaturaliter, potest tamen terminari ad mortuum cum iisdem accidentibus, quæ connaturaliter petit, aut sine illis, prout placet resūcitantis: ea actio, quæ ponitur corpus Christi sub speciebus, licet sit supernaturalis, potest tamen ponere corpus sub illis, vel cum anima, prout exigit connaturaliter, vel sine anima, prout placet Deo: & connaturalius est, vt primo modo ponat illud, quam secundo modo; & ex hoc connaturali modo colligit Concilium Tridentinum, quod de facto ita stat: non ex eo, quod aliter fieri non posset.

Dices, proprietates inseparabiles concomitantur corpus necessario ita, vt non possit vllibi repertiri absque illis: sed huius ratio est, quia sunt absoluta, & priora loco, ac ab ipso independentia: ergo quæcumque accidentia absoluta si priora ac independentia debent necessario concomitari corpus.

Respondeo negando minorē: sed ratio est quia supponuntur absolute inseparabiles ac identificare consequenter

Aaa 2 subiectum

subiecto; non autem essent tales, si poneretur subiectum absque illis; unde si non concomitarentur necessario corporis, sequeretur contradicatio, quod scilicet essent, & non essent separabiles; qualis contradicatio non sequitur ex eo, quod accidentia absoluta separabilia non concomitantur ipsum.

101 *Ex bac conclusione* sequitur vel à pari, vel à fortiori, quod accidētia respectiva & dependentia à loco non debeat replicari cum corpore, quod communius docent Doctores, & videtur asservare Doctor supra in prima propositione sua: si enim non debent replicari formae absolutæ, quæ non dependent à loco, cur deberent replicari relationes à loco dependentes? Quod si tamē necessario deberent replicari formæ absolutæ propter necessariam connexionem cum subiecto; & quia alias sequeretur, quod subiectum haberet & nō haberet illas; profecto, ego cōsequenter tenerem formas, etiam respectivas dependentes à loco debere replicari, quia & æque viuitur phisice subiecto, & æque sequeretur contradicatio illa, si non replicarentur. Nec refert, quod dépendeat à loco determinato; nam dependentia illa non debet esse talis, ut non possint esse in alio loco; sed ut non determinent subiectum nisi in ordine ad illum locum; & licet sint in alio loco, non tamen faciunt subiectū præfens in illo alio loco, à quo dicuntur dependere: & hoc tantum credo voluisse Scotum. Unde licet respectus sessionis, à quo corpus hie positiū habet sedere, poneretur simul cum eodem corpore in Indiis, non faceret illud corpus sedere in Indiis, & consequenter posset corpus illud non obstante illo respectu stare in Indiis: sicut enim si poneretur intellectio obiecti hic existens in India, faceret intellectū intelligenter hoc obiectum, & non aliud obiectum Indicum, quia ex natura sua determinatur ad hoc obiectum; ita se fio, quia corpus sedet hic, posita in Indiis, faceret corpus sedere hic & nō in Indiis, quia ex natura sua ad hoc determinatur. De facto autem, quandoquidem non sit necessarium replicare formam replicato subiecto, melius est dicere, quod illi respectus non replicentur, quia frustra ponentur in illis locis, in quibus non haberent aliquem effectum magis quam si non ponentur in illis.

C O N C L V S I O III.

Corpus habere & potest repugnare in diversis locis. 102 *Corpus positiū in diversis locis non potest habere formas repugnantes in eodem loco*, vt v.g. amorem & odium, calorem & frigus in gradibus incompatibilibus. Hæc est communior cum Scotistis, quos nouissime sequitur Arriaga contra Suarum & Aversam.

Probatur: quia formæ incompossibiles in eodem loco inferunt absolutam negationem, altera alterius; unde ex eo quod dicatur absolute, & simpliciter de aliquo subiecto quod amet, debet dici de ipso absolute & simpliciter, quod non prosequatur odio; & ex eo quod absolute dicatur de aliquo, quod sit calidū vt octo, debet dici de ipso, quod nō sit frigidū vt octo, speciata potētia naturali: quia alias non essent incompatibilis: sed si ex huiusmodi formis vna esset in subiecto in uno loco, & altera in altero, non inferret vna negationem alterius simpliciter loquendo, quod enim habet odium in uno loco, licet in ceteris illud non habeat, non potest dici de eo simpliciter, & absolute, quod non habeat odium, vt patet: quia vt diceretur simpliciter non habere odium, deberet nullib[us] habere illud: & id est de amore, & frigore ac calore: ergo non potest fieri, vt corpus replicatum in duobus locis habeat odium in uno, & amorem in alio.

Confirmatur: non potest de subiecto aliquo dici absolute, & simpliciter, quod amet & odio habeat, alias non essent formæ incompatibilis: sed si in uno loco haberet amorem, & in alio odium, absolute & simpliciter posset vtrumque de ipso dici, sicut potest absolute dici de ipso replicato in duabus locis, quod sit in illis duabus locis, & sicut potest dici de ipso absolute, quod habeat odium, si odium solus haberet: ergo nequit habere in diversis locis.

Probatur secundo: contrarietas, quām habent amor, & odium, oritur, vel ex natura sua formalis respectus ad eum subiectū, vel ex limitatione & incapacitate subie-

ti, quod non habet virtutem sufficientem ad illa simili recipienda; & non oritur ex ratione loci, unde potest intelligi absque ordine ad locum, sed in diversis locis retinent naturam suam; & subiectum ex eo, quod ponatur in diversis locis, non redditur maioris capacitatatis, quam esset in uno loco, vt manifestum est: ergo illa forma erum sibi contraria respectu eiusdem subiecti, quamvis ponatur in diversis locis, non minus quam essent, si poneretur in uno tantum loco.

Confirmatur: quia si possint huiusmodi formæ contraria esse simul de potētia illa in subiecto replicato, posset unus & idem homo damnari ac pati omnia tormenta infernalia, & cōmittere omnia peccata mortalia, ac rursus beari ac frui omnibus consolationibus cœlestibus, & exercere omnes actus virtutum: quod videtur valde ridiculum & inintelligibile: & si ita fieret, quæro quid potius deberet optare secundum affectum commodi, an carere utroque statu, vel utrumque possidere, & magisne dispergit cruciatu[m] Inferni quam gaudium paratus placaret.

104 *Obiectus primo*: Potest quis diversis temporibus odio habere, & amare idem obiectum ergo & diversis locis.

Respondeo, negando consequentiam: quia diversitas temporis non sunt simul, & sic non est contradicatio, quod subiectum in illis afficiatur formis incompatibilibus: diuersa vero loca, in quibus replicaretur corpus, essent simul, & sic contradictione verificaretur, si in illis afficeretur formis incompatibilibus.

Obiectus secundo: oppositio contradictoria est magis, quam cōtraria; sed diuersitas loci sufficit ut eidem subiecto posito possint competere contradictoria: ergo sufficit etiam ut formæ contraria possint ipsi competere. Probatur minor: quia ex conclusione præcedenti potest subiectum habere calorem hic, & negationem caloris in alio loco: sed calor, & negatio caloris sunt contradictionia: ergo diuersitas loci sufficit, ut contradictionia possint competere eidem subiecto.

Confirmatur: quia quidquid saluat contradictionem simpliciter quando ponetur forma hic, & negatio forma in alio loco, saluat etiam contradictionem simpliciter quando ponetur unum contrarium hic, & alterum alibi in eodem subiecto; ergo si primum potest fieri, potest esse secundum.

Respondeo negando minorem, & distinguendo minorem probationis: calor & negatio absoluta caloris, secundum quam scilicet diceretur absolute de subiecto, non habet calorem, concedo minorem; calor & negatio caloris non simpliciter, sed respectu ad aliquid aliud, v.g. ad locum hunc vel illum, nego minorem. Itaque quemadmodum non est contradicatio, quod anima sit unita corpori simpliciter, & non sit unita ipsi prot in pede, ita non est contradicatio, quod corpus sit calidum simpliciter in summo, & non calidum ut in hoc vel illo loco.

Ad confirmationem, nego antecedens, quia saluat contradictione posito calore in subiecto hic & non ibi, quia ex eo, quod non sit ibi non sequitur simpliciter, & absolute, quod non sit in subiecto: sed si ponatur amor & odium in diversis locis, sequeretur simpliciter, quod esset amans, & odio habens, atque non amans, unde non saluatetur contradictione.

105 *Obiectus tertio*: nihil impedit positionem formæ compatibilis subiecto in ipso, nisi forma opposita, nec aliqua dispositio requiritur ex parte subiecti quam negatio forma opposita; ergo si Petrus Roma habet negationem amoris, poterit habere Roma odium oppositum.

Respondeo, concedendo antecedens pro prima parte, & distinguendo ipsum pro secunda: quam negatio absoluta, concedo: quam negatio secundum quid seu in ordine ad aliquid particulare, nego antecedens, & nego consequentiā: quia licet Petrus Roma non habeat odium, non inde sequitur quin absolute, & simpliciter habeat odium, nec consequenter sequitur, quod habeat absoluta negationem odii, secundum quam dicereatur de ipso absolute, & simpliciter, non habet odium: talis autem negatio requiritur in ipso, ut possit habere amorem obiecti odio habiti.

Obiectus

Obiicies quarto: non sequeretur contradicatio in illo casu, quia non competenter ipsi forma contraria secundum eundem locum, sed secundum diuersa.

Respondeo negando sequelam, quia illud idem, secundum quod cōtradictoria nequeunt eidem conuenient, est idem subiecti, & non idem locis in casu autem nostro est idem subiectum, & diuersitas loci nihil facit ad rem.

DISPUTATIO XVI. DE VACVO.

VPERIORI disputatione ostensum est quomo^d corpora replere possint loca, nunc agendum est de Vacuo, quod inuoluit quid oppositum huic repletioni.

QVÆSTIO I.

Quid sit, & an dari possit Vacuum.

*Quid va-
cum in-
termi-
num.*

Duxplex communiter assignari solet vacuum: vnum improprie dictum, quod interminatum vocant, & est spatium imaginariū, non cōtentum intra aliquod corpus vel superficiē corporis, in quo tamen posset produci corpus, & tale vacuum est, quod imaginatur esse extra totum vniuersum. Alterum est vacuum propriè dictū, de quo hic principaliter agimus, quod vocatur terminatū, & describitur esse locus seu superficies non repleta corpore quantitatī, apta tamen repleri, & tale esset in schola, si parietes eius distarent à se iniucem sicu modo, nec aer aut aliud aliquod corpus esset intra illas, & intra concavum lunæ, si omnia inferiora corpora disstruerent aut annihilarent. Dixi autem corpore quantitatī, quia si in huiusmodi spatio essent substantiae spirituales, aut corpora non quantitatīa, adhuc esset vacuum, prout hic agitur de vacuo; & si esset plenum quantitate absque vlla substantia, non esset vacuum: vnde superficies continens species Eucharisticas non est vacua, quamvis non contineat intra se substantiam quantitatīe extensem.

2 Per hoc patet ad primam partem quæstionis, in qua nulla est controuersia vlli momenti. In secunda vero parte varij sunt Authores.

Prima sententia est, nec naturaliter, nec supernaturaliter posse dari vacuum huiusmodi terminatum. Ita *Vulpes* 1. part. disp. 18. art. 3. num. 6. post *Bannem* ibidem quæst. 8. art. 2.

Secunda sententia est non posse Vacuum dari vlla virtute creata, posse tamen Diuina & extraordinaria. Hanc tenent *Comimbric. Complutenses, Ruinius & Fuentes, Arriaga*, & alij hic.

Tertia sententia est, non solum Diuina virtute, sed etiā creata posse dari vacuum, si considerent creature secundum vires suas, & non vt substantia Diuino decreto ac prouidentia ordinanti de facto, vt non detur vacuum, quamvis, vt subsunt tali decreto, non possint procurare vacuum.

CONCLUSIO I.

*Potest
dari va-
cum su-
pernatu-
raliter.*

3 Potest supernaturaliter dari vacuum. Hæc est communissima cum *Dottore* in 4. dist. 43. q. 5. & quodl. 11. art. 2. contra primam sententiam, quam miror *Vulpem* tenere.

Confirmatur manifeste: nihil impedit, quo minus Deus omnes Creaturas sublunares annihilaret conservatis Cœlis, prout de facto sunt: nec enim conservatio Cœlorum habet vllam dependentiam à conservatione sublunari, vt manifestum est: sed in tali casu daretur vacuum intra concavum Luna: ergo potest dari vacuum supernaturaliter.

Confirmatur: quia nulla potest assignari implicantia in hoc, quod Deus, vel annihilaret, vel expelleret totum ærem in schola contentum, non permittendo aliud corpus succedere ipsi: sed tum daretur vacuum: ergo potest dari vacuum.

Confirmatur secundo: quia difficile est ostendere rationem à priori, cur naturaliter non possit dari vacuum, nec est adeo evidenter certum, quin de facto detur in Cœlis, vt de eo aliqui non dubitauerunt: ergo non est negandum Diuina omnipotentia.

4 *Obiicies primo:* corpus locatum, & repletum loci est, quod facit formaliter latera corporis continentis distare: ergo nequeunt esse distantia absque corpore replete, & consequenter nequit dari vacuum, quia debet esse superficies habens latera distantia. Probatur prima consequentia: quia effectus formalis nequit superpli à Deo: ergo nequit Deus facere vt distantia latera continentia, absque corpore replete.

Respondeo negando antecedens, ipfamet enim distantia est, quæ formaliter facit latera illa distare, & corpus repletum solum effectiue facit illa distare, vel quatenus producit illam distantiam, vel quatenus dat occasionem, vt aliud agens illam producat: quod si etiam formaliter hoc faceret, non nisi per modum effectus secundarij: effectus autem formalis secundarius potest produci absque causa, cuius est effectus, vt patet in nigredine, quæ potest expelli absque albedine, quia albedo non expellit illam formaliter, nisi per modum effectus secundarij.

5 *Obiicies secundo:* vacuum est contra ordinem vniuersi, qui est repräsentatio Diuina bonitatis, & sapientiae Diuinae: ergo est quid inordinatum, ac contra representationem diuinae bonitatis, ac Diuinam artem; ergo nequit à Deo causari.

Respondeo distinguendo antecedens: contra ordinem de facto statutum, transeat: contra ordinem omnem possibiliter, quem posset habere, nego antecedens, & similiter distinguo consequens: quid inordinatum, hoc est contra ordinem de facto institutum, concedo: inordinatum, id est contra ordinem aliū possibilem, nego consequentiam quoad primam partem: distinguo etiam idem consequens quoad secundam partem: contra illam representationem diuinae bonitatis, quæ de facto est, concedo: contra omnem repräsentationem eius, nego consequentiam pro illa parte, & absolute nego secundam consequentiam.

6 *Obiicies tertio:* ex discontinuatione partium hominis destruitur homo: ergo ex discontinuatione partium vniuersi destruitur vniuersum: sed discontinuantur partes eius, si daretur vacuum: ergo nequit dari vacuum remanente vniuerso.

Respondeo primo distinguendo ultimum consequens: remanente vniuerso secundum esse totale quale de facto haber, transeat: secundum partes eius, nego consequentiam. Sicut enim ex discontinuatione partium hominis, licet destruitur homo, non tamen destruuntur partes eius, sic nec ex discontinuatione partium vniuersi destrui debent partes eius, licet ipsummet destrueretur: nec ad nostram conclusionem necessarium est quod possit dari vacuum manente vniuerso, sed sufficit, quod possit dari quomodocumque.

Respondeo secundo negando sublumptionem, quia quamvis aer expelleretur ex schola, nullo alio corpore accidente, partes vniuersi essent continuae mediate vel immediate, vt patet, quia parietes continuarentur inter se, & cum aere, & alijs corporibus vniuersi extra se positis.

7 *Obiicies quarto:* Latera illa essent & non essent distantia; essent quidem, vt supponitur; non essent autem, quia nihil mediaret inter illa.

Respondeo negando sequelā pro seconda parte, ad cuius probationem dico, posse distare illa absque aliquo medio positivo interiacente, modo sic se habeant, vt absque recessu à loco suo possit ponere poni medium positivū inter illa.

Obiicies quinto: lequeretur quod daretur locus, & non daretur; daretur quidem, quia vacuum dicitur esse locus non repletus corpore: non esset autem, quia locus formaliter dicit respectum ad locatum, tum autē nihil esset locatum in illo loco: ergo non esset locus.

Respondeo distinguendo sequelā: sequeretur, quod daretur locus fundamentaliter, id est superficies apta fundare respectum, à quo constituitur formaliter in esse loci, & non daretur talis locus, nego sequelam: aut sequeretur quod

Aaa 3 daretur